

PARIZ - Na 3. strani
Charlie Hebdo se ni pokoril

Razmišljanje ob obletnici pokola

TRST - Na 5. strani
Slovensko-italijanske jezikovne zagate

Nekaj nasvetov za nepoklicne prevajalce

RONKE - Na 14. strani
Občina obnovila športno palačo

Nazadnje so prišli na vrsto vhod in slačilnice

ZŠSDI
Jutri 50 let košarke na Rouni

TRST - Težave z osebnimi izkaznicami na relaciji FJK-Dolina Aoste

Trinajstletna zgodba

TRST - Koncert v Kulturnem domu
Jazzva in Spritz for Five za večer glasbenih užitkov

TRST - Tržaška prefektura je že leta 2003 pozvala notranje ministrstvo, naj reši problem dvojezičnih izkaznic, saj se je izkazalo, da ima več slovensko-italijanskih izkaznic enako serijsko številko kot franco-slovensko-italijanske izkaznice v Dolini Aoste. V letih so sledili pozivi, opozorila in prizadevanja. Decembra 2011 je notranje ministrstvo izdalo odlok, s katerim naj bi problem rešilo, vendar samo po izčrpanju zalog »napačnih« izkaznic. Teh je očitno še veliko, saj so slovenski politiki še naprej zahtevali odpravo težav s »kloniranimi« izkaznicami. V našem uredništvu pa se je pred dnevi oglašil bralec, ki mu v banki niso mogli odobriti posojila, ker naj bi se njegova osebna izkaznica leta 2012 izgubila blizu Aoste.

Medtem pa je tržaška občinska uprava že pred časom tiho poskrbela za pozitiven premik, saj je v svoje dvojezične izkaznice vnesla tudi slovenski naziv »Trst«.

Na 4. strani

NEMČIJA
V Kölnu nasilni neonacisti

KÖLN - Policisti v Kölnu so včeraj razpustili shod neonacistov, ki so na poziv do islama in priseljencev sovražnega gibanja Pegide in manjše skrajno desne stranke Pro, protestirali proti dogodkom na silvestrsko noč, ko je kakih tisoč moških, večinoma arabskih in severnoafriških korenin, napadalo in nadlegovalo ženske. Policija je proti nasilnim demonstrantom uporabila solzivec in vodni top.

Na 2. strani

GORICA-NOVA GORICA - Transalpina
Hotel na skupnem trgu bodo prodali na dražbi

Skepsa glede nakupa glasbil

Na 4. strani

Pisana zasedba iz Barcelone v Trstu

Na 6. strani

SSG med otroke z novo produkcijo

Na 16. strani

Jaslice Aleksija Bense so prave mojstrovine

Na 16. strani

Odbojkarji Olympie dosegli prvo zmago

Na 21. strani

GORICA - Vreme
Čakajo nas suše, plazovi, neurja, požari in poplave

GORICA - Klemen Bergant, direktor urada za meteorologijo na Agenciji RS za okolje, je včeraj o podnebnih spremembah predaval dijakom slovenskega višješolskega centra v Puccinjevi ulici v Gorici. »Zaradi podnebnih sprememb nas v prihodnosti čakajo višje temperature, ki bodo poleti v kombinaciji z manjšim številom padavin privedle do pogostejših in daljših suš. Pozimi pa lahko pričakujemo več padavin, ki jim je treba dodati segrevanje, kar pomeni, da bodo pogoji za razvoj škodljivcev ugodnejši, snega pa bo manj. Pričakujemo lahko tudi več izrednih dogodkov, kot so neurja, plazovi, požari in poplave,« je med drugim napovedal Bergant.

Na 15. strani

Tel. +39 040 637025
info@ventustravel.it
Via San Lazzaro, 13 Trst

SKUPINSKI ODHODI V PRAVI DRUŽBI:

✓ Skupina maksimalno 35 oseb
✓ **BERLIN za MLADE po DUŠI** od 22.4. do 25.4.2016 (3 noči / 4 dni), PREVOZ IZ TRSTA + LETALO = **730 EVROV** na osebo

✓ **NORVEŠKA PRAVLJICA** iz OSLA do BERGENA prek FJORDOV od 1.6. do 7.6.2016 (6 noči / 7 dni), PREVOZ IZ TRSTA + LETALO = **1.400 EVROV** na osebo

VPIŠOVANJA Z MINIMALNO AKONTACIJO:

- Berlin do 20.1.2016 akontacija = 50 evrov po osebi
- Norveška do 29.1.2016 akontacija = 100 evrov po osebi

POGOJI IN PROGRAMA V AGENCIJI

Pokličite nas na 040637025 ob ponedeljkih od 15.30 do 18.00, od torika do petka od 9.30 do 13.30 in od 15.30 do 18.00, ob sobotah od 9.30 do 12.00.

SALON KLARA

Urniki:

TOREK - SREDA - ČETRTEK - PETEK:

8.30 - 12.30 / 15.00 - 19.00

SOBOTA: 8.30 - 17.00

NEDELJA - PONEDELJEK: ZAPRTO

SESLJAN 52
TEL. 040 299021

TRST - Občan brez bančnega posojila, ker so njegovo izkaznico leta 2012 izgubili v Aosti

Že trinajst let nevšečnosti zaradi »kloniranih« izkaznic

Stari problemi z dvojezičnimi osebni izkaznicami se ponavljajo. Več slovensko-italijanskih izkaznic, izdanih v Furlaniji - Julijski krajini, ima isto serijsko številko kot francosko-italijanske izkaznice v Aosti, zaradi česar prihaja do manjših in večjih zapletov. Neverjetno je to, da vprašanje kljub prizadevanjem krajevnih politikov in tozadnemu ministrskemu odloku izpred petih let še ni povsem rešeno, čeprav je o tem govor že več kot desetletje.

Pred kratkim je posledice upravne napake, ki je v rimskem birokratskem kolesju očitno sploh ni enostavno popraviti, na svoji koži okusil naš bralec. Tržačan Egidio Smotlak je povedal sledeče: »Na banki sem zaprosil za manjše posojilo, a mi ga niso mogli odobriti. Razložili so mi, da s svojo osebno izkaznico tega ne morem storiti, ker izhaja, da jo je nekdo pred leti izgubil.« Smotlak se je obrnil tudi na karabinjerje, banka je medtem poizvedovala, kaj se dogaja. Z notranjega ministrstva je prispel odgovor: »Državni urad za kriminalistično policijo je sporočil, da je osebno izkaznico z navedeno serijsko številko lastnik izgubil. Prijavo je 31. avgusta 2012 vložil na karabinjerski postaji Donnas - Pont Saint Martin v pokrajini Aosta.«

Smotlak se je odpravil na pristojni urad Občine Trst, kjer so mu po nadaljnjem poizvedovanju pojasnili, da morajo zadevo urediti v Rimu. »Hotel sem obnoviti izkaznico, a so mi svetovali, naj zaenkrat raje počakam,« je povedal. Do posojila se je naposled le dokopal, in sicer z vozniškim dovoljenjem, lahko pa ga doletijo še druge nevšečnosti.

Tržaška prefektura je rimske oblasti prvič opozorila na ta problem že leta 2003,

TRST - Naziv občine od lani ni več enojezičen

Na osebnih izkaznicah tudi slovenski »Trst«

Občina Trst izdaja dvojezične osebne izkaznice od 12. decembra 2007, ko so občinski uslužbenci v Ulici Giotto izročili občanom prve primerke. Za razliko od okoliških občin, ki so po statutu dvojezične, pa je bilo samo ime občine še naprej navedeno z enojezičnim »Trieste«, kar je v slovenski javnosti povzročilo negotovanje. V ostalih občinah je namreč tudi ime občine napisano v obeh jezikih, kakor se dogaja na Južnem Tirolskem.

V letu, ki se je pravkar izteklo, pa se je nekaj spremenilo, prišlo je do pozitivnega premika. Brez vsakršne javne napovedi se je na osebnih izkaznicah pojavil tudi slovenski naziv »Trst« (na sliki), tako da so izkaznice zdaj res dvojezične. (af)

in sicer po prejemu sporočil dolinskih karabinjerjev, ki so naleteli na »prekrivanje« serijskih števil iz Doline Aoste in FJK. Izkaznica nekega dolinskega občana je imela isto številko kot izkaznica, ki jo je nekomu ukradli na drugem koncu Italije. Takih primerov je bilo še veliko, notranja ministrica Anna-

maria Cancellieri pa je 12. decembra 2011 po prizadevanjih južnotirolskih poslancev izdala odlok, ki naj bi rešil problem, vendar samo po izčrpanju starih (napačnih) obrazcev za izdajanje dvojezičnih izkaznic. O tem, da težav še ni bilo konec, priča poslansko vprašanje, ki ga je na naslednjega notranjega mi-

nistra Angelina Alfana decembra 2014 naslovila poslanka Tamara Blažina. Poslanka se je tako kot deželni svetnik Igor Gabrovec večkrat ukvarjala s tem vprašanjem, očitno pa je v posameznih občinah na zalogi še vedno veliko »kloniranih« izkaznic.

Aljoša Fonda

TRST - Skepsa Enrica Rossonija o prispevkih za nakup glasbil

»Vse je zelo megljeno in nimam pojma, kako bodo to upravljali«

Določilo o prispevku v višini tisoč evrov za študente konservatorijev in javno priznanih glasbenih ustanov za nakup novih glasbil, ki ga vsebuje državni zakon o uravnoteženju javnih financ za leto 2016, ne prepreča preveč prodajalcev glasbenih instrumentov. To izhaja iz mnenja, ki ga je o omenjenem določilu za naš dnevnik dal Enrico Rossoni, lastnik znane tržaške trgovine z glasbili v Ul. sv. Frančiška.

Rossoni je prejel že več telefonskih klicev, v katerih so ga ljudje prosili za informacije o možnosti koriščenja prispevka, ki pa jih ni mogel nuditi. Sam močno dvomi v izvedljivost teh določil, saj izvršilnega odloka, ki bi določal način izvajanja in nadziranja, še ni (moral bi ga izdati direktor Agencije za prihodke v roku tridesetih dni od začetka veljave zakona), drugi problem pa predstavlja dejstvo, da je država za kritje teh prispevkov namenila petnajst milijonov evrov: »Poglejmo, koliko študentov je vpisanih, ne vem, kako bodo nadzorovali in porazdelili. Če damo tisoč evrov vsakemu, pomeni to 15.000 oseb, ki pa jih pokrijemo takoj. Potem se ne razume, kako bodo lahko nadzorovali, da ista oseba ne bo zaprosila za prispevek v več trgovinah. Vse je zelo megljeno in prise-

V trgovini je že več ljudi prosilo za informacije FOTODAMU@N

gam, da nimam pojma, kako bodo to upravljali,« pravi Rossoni, po čigar mnenju bi morali dati prispevek vsaj tistim, ki prvo leto študija zaključijo z določenimi ocenami.

»Žal mi je, a po mojem mnenju gre samo za politično potezo in nič drugega. Sam bi to naredil na drugačen način, saj so ljudje, ki so zares potrebni, in ljudje, ki to niso. Prepričan sem, da ko bo stvar prišla ven, bodo najbolj prebrisani že pograbili denar, kdor zares potrebuje nov instrument, a za to nima denarja, pa bo ostal z dolgim nosom,« pravi Enrico Rossoni, ki ga muči tudi drugo vprašanje. Kaže namreč, da bodo do prispevka upravičeni vsi. V slučaju, da obiskuje tržaški konservatorij kakih štiristo študentov in to vsoto pomnožimo z vsemi konservatoriji v Italiji, bo to tekmovanje v potrti, je prepričan Rossoni: »Želel bi razumeti, kako bodo stvar blokirali, ko bo presežena meja petnajstih milijonov. To bodo vedeli šele ob koncu leta. Kaj bo, če bo presežena meja petnajstih milijonov? Komu bomo vrnil denar?«

Enrico Rossoni zato upa, da bodo določila o izvajanju zakona čim prej izdana in da ne bo šlo za, kot sam pravi, »običajne ultrakomplicirane zadeve«: tako on kot ostali trgovci se namreč stalno borijo proti birokraciji, ki je po Rossonijevih besedah vedno slabša.

Ivan Žerjal

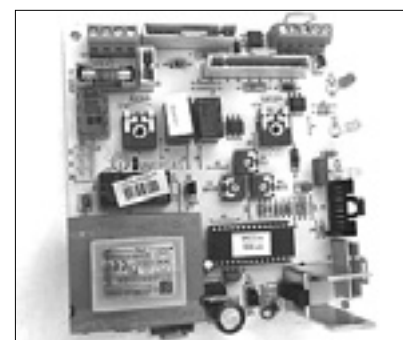

TRST - Podjetje Knez žrtev nočne tatvine

Že drugič so jim vdrl v dostavno vozilo

Tržaško podjetje Knez, ki se ukvarja z vzdrževanjem kurilnih peči in s tem povezanimi dejavnostmi, je bilo v noči na soboto že drugič v enem letu žrtev tatvine. Lani poleti so tatovi vdrl v dostavno vozilo v Drevoledu D'Annunzio, tokrat pa v Ulici Matteotti.

Neznanci so v noči na soboto v Ulici Matteotti (pri hišni številki 8) spretno odprli vrata parkiranega dostavnega vozila podjetja Knez, ne da bi jih pri tem poškodovali. Ukradli so za približno 1500 evrov orodja in nadomestnih delov, med drugim tudi vrtalnik in torbo z elektronskimi deli peči oziroma elektronskimi karticami. »To je že druga podobna tatvina v letu dni. Lani poleti so tatovi vdrl v naše drugo vozilo, parkirano v Drevoledu D'Annunzio. Takrat je bila škoda večja,« je včeraj za Primorski dnevnik povedal podjetnik Gabriele Knez, ki je dogodek včeraj prijavil karabinjerjem. Zaposleni, ki je v petek zvečer parkiralo vozilo, je najbolj dragoceno orodje k sreči odnesel domov, tako da so tatovi pobrali nekoliko manj drage reči, kljub temu pa so podjetnika seveda spravili v slabo voljo. Tako on kot karabinjerji so se med drugim čudili, da so tatovi poleg orodja ukradli tudi nadomestne dele peči, za katere menda ni tako velikega povpraševanja. »S tem nam samo

Elektronski del kurilne peči

mečejo polena pod noge. Podjetniki pa tega ne potrebujemo, saj imamo že veliko skrbi,« je dejal Knez.

Kriminaliteta je žal le ena izmed nadlog, s katerimi se soočajo podjetja. Gabriele Knez je opozoril na težave, ki jih podjetjem povzročajo birokratske ovire, zapleteni sistem za ravnanje z odpadki ter stranke, ki storitev ne plačujejo. To se dogaja še zlasti v stanovanjih, ki jih lastniki oddajajo v najem. »Glede plačevanja storitev se slika v zadnjih letih ni izboljšala, prej nasprotno. Še dobro, da je naše podjetje zdravo, saj imamo veliko dela in promet raste, tako kot število zaposlenih. Teh je zdaj osemnajst. Žal pa se mora dober del zaposlenih v pisarni ukvarjati s papirji, namesto da bi delali na terenu,« je potožil podjetnik. (af)

Jutri vpisovanje za izlete Primorskega dnevnika 2016

Cenjene bralce obveščamo, da bo vpisovanja za izlete Primorskega dnevnika jutri, 11. januarja od 9. do 13. ure na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu, Ul. Montecchi 6 (4. nadstropje). Letos bosta potovalna agencija Aurora in krožek Krut organizirale izlete v Valencio in Barcelono skupaj, v Argentino, v Toskano in na Sardinijo. Programe izletov smo objavili 27. decembra.

Občanska lista proti škedenjski železarni

Na letošnjih upravnih volitvah za obnovo tržaške in miljske občinske uprave, ki bodo v juniju, utegne nastopiti tudi občanska lista Železarna ne - Trst da (»No ferriera - Si Trieste«). Nastop nove liste je v sporočilu za javnost napovedal krožek Miani, ki kot znano že več let opozarja na škodljivost emisij škedenjske železarne. Po mnenju krožka Miani bi morala nova občanska lista končati z dosedanjimi politiki, ki jo bolj zanimajo posli maloštevilni kot pa zdravje občanov. Pri tem opozarja na stalne in celo naraščajoče emisije prašnih delcev in izpuste plina iz plavža, neverodostojen naj bi bil tudi sistem meritve onesaženosti zraka.

Zaprtje tržnice sadja in zelenjave na debelo

Občina Trst obvešča, da bo tržnica sadja in zelenjave na debelo na Nabrežju Ottaviano Augusto 12 od 14. januarja do 3. marca zaprta ob četrtkih.

TRST - O zagatah slovensko-italijanskega jezikovnega stikanja

Vsaka zavest izboljšuje jezik

»Prva reakcija na napako je seveda čustvena: največkrat nas prevzame psihološka zadrega, ki pa vsakogar bogati, saj tako izboljšujemo koncentracijo in spodbudimo razmišljanje ob pisanju. Vsak korak, pravzaprav vsaka zavest nato izboljšuje jezik.« Tako sta članici Lektorskega društva Slovenije Kristina Pučnik in Andreja Kalc nagovorili novinarje, publiciste in druge, ki so se udeležili včerajšnje delavnice *Zagate slovensko-italijanskega jezikovnega stikanja: lektorska in prevajalska pomoč v stiski*, ki jo je Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) priredil za vse, ki se dnevno soočamo s tvorjenjem besedil v slovenskem jeziku ali s sprotnim prevajanjem iz italijanščine v slovenščino.

Srečanje je bilo priložnost za izpostavitve kritičnih točk in iskanje rešitev iz zagat. Gostji sta se najprej lotili obravnave nekaterih besedil: člankov iz našega dnevnika bogatih s primeri, ki jih slovenski govorec vidi na straneh časnika. Zaustavili sta se pri vse bolj razširjenih in včasih neprimernih množinah – mafije, oblasti, moke – pri tem, da raje ne uporabljamo osebnega zaimka na začetku stavka, pri prevečkrat uporabljenih besedah pobuda (raje dogodek) ali poseganje (raje predavali so, nastopili so) ali pri tem, da lahko pri intervjuju slogovno posegamo vanj in ga popravimo. Ugotavljali smo tudi, da je pravilno, če zapišemo nestični vezaj (se pravi kratek pomišljaj s presledkoma) med besedama Furlanija in Julijska krajina, saj gre za dve enoti, pa čeprav ga je dežela v svoji italijanski različici po novem odpravila. Pučnikova je

Matejka Grgič, Kristina Pučnik in Andreja Kalc

FOTODAMJ@N

orisala vlogo lektorja, kako obdeluje gradivo in postregla s seznamom osnovnega orodja lektorjev in profesionalnih piscev, to so portal Fran, korpusi (npr. Gigafida) za preverjanje rabe besede v raznih virih ali portala Termania in Evrokorpus, kjer najdemo koristne besedne zveze.

Drugi del predavanja, ki ga je oblikovala direktorica Slovika Matejka Grgič, je bil posvečen prevajanju; kako se ga lotevamo

kot nepoklicni prevajalci, ko povzemamo in preoblikujemo gradivo iz italijanskega v slovenski jezik. »Danes predstavljajo dvojezični ljudje 60-70 odstotkov svetovne populacije, kar pomeni, da je dvojezičnost neko normalno stanje in ne več dodana vrednost,« je ocenila predavateljica in demantirala mit, da kdor je dvojezičen, zna prevajati. »Dvojezičnost je izhodišče, ne zadosten pogoj za prevajanje. Ravno dvojezični ljudje potrebujejo največ discipline in izobraževanja, saj naši možgani včasih ne zaznajo meje med tujim in domačim jezikom, zato nastajajo kalki, lažni prijatelji in spačene strukture.« Pri prevajanju namreč ne pretvarjamo besed, pač pa operiramo s pojmi, sporočili, mislimi in vsebinami, ki jih prenesemo v drug kulturni prostor, kjer veljajo druga pragmatična pravila.

Po metodah prevajanja pa smo prešli še k analizi napak, ki se pojavljajo tudi na naših straneh. Morda bo komu koristilo, če jih nekaj zapišemo: naša »davčna prijava« je v slovenščini napoved za odmero dohodnine, »stalež« je stalna zaposlitev, »odvisni delavci« nimajo težav z mamili, pač pa so stalno zaposleni delavci, »komercialisti« so računovodje, »občni zbori« so v primeru bank, družb in zadrug skupščine, »ravnatelj banke« pa je v resnici direktor. Ne pozabimo na »dopolnilno blagajno«, ki je dodatek za delavce na čakanju in na »občinske izpostave« ter občinske upravne enote ...

Pri Sloviku so se odločili, da organizirajo še eno srečanje v Gorici, in sicer v soboto, 30. januarja, od 9. do 13. ure. Prijave zbirajo do petka, 15. januarja, na naslovu info@slovik.org.

Sara Sternad

TRST - Od 25. januarja do 6. februarja

Kmalu vpisovanje v občinske jasli in vrtce

Od ponedeljka, 25. januarja, do sobote, 6. februarja, bo v Trstu potekalo vpisovanje v občinske otroške jasli, oddelke za t.i. »minimalčke« v otroških vrtcih ter v otroške vrtce in igralne koticke (spazi gioco) za šolsko leto 2016/2017. Na to v sporočilu za javnost opozarja služba za izobraževanje, univerzo, raziskovanje, kulturo in šport Občine Trst, ki med drugim obvešča, da bo vpisovanje možno bodisi preko spletne strani občinske uprave www.retecivica.trieste.it (s klikom na besedo »Educazione«) bodisi preko neposredne spletne strani službe za izobraževanje www.triestescuolaonline.it. Prav tako bodo prijave zbirali v uradu v Ul. Capitelli 8, ki bo deloval ob torkih, četrkih, petkih in sobotah med 9.30 in 12. uro, ob ponedeljkih in sredo pa med 14. in 16. uro. Poleg tega bodo od četrta, 14., do četrta, 21. januarja, v vseh občinskih jaslih, vrtcih, oddelkih za »minimalčke« in igralnih koticah med 16. uro in 17.30 potekali dnevi odprtih vrat, ko bodo zainteresirani starši lahko obiskali omenjene ustanove ter se pogovorili z osebjem, ki jim bo lahko nudilo vse potrebne informacije.

Naj še omenimo, da v okviru tržaške občinske uprave delujejo ene jasli in trije vrtci v slovenskem jeziku. Tako v okviru jasli Semidimela v Ul. Veronese 14 deluje slovenski oddelk (telefon 040-309082), dalje na Rebri za Greto 34/4 deluje slovenski oddelk otroškega vrtca Modri delfin (telefon 040-420606), v Ul. Cave 4 pri Sv. Ivanu deluje slovenski oddelk vrtca Nuvola Olga/Oblak Niko (telefon 040-53457), slovenski občinski vrtec pa deluje, kot oddelk vrtca Oblak Niko, tudi v Dijaškem domu v Ul. Ginnastica 72 (telefon 040-551166).

Vpisi bodo tudi v slovenske vrtce ARHIV

TRST - V začetku februarja

Prispevki za 1800 tržaških družin v stiski

1800 tržaških družin bo lahko v začetku februarja koristilo prispevke, ki jih je Dežela Furlanija-Julijska krajina namenila za pomoč občanom v ekonomski stiski. Za dvig prispevkov v banki, ki jih bo izplačala Občina Trst in gredo od najmanj 70 do največ 550 evrov mesečno, bodo koristniki prejeli sms sporočilo na mobilni telefon z vsemi potrebnimi podatki.

Od 22. do 31. oktobra lani so zbrali kar 2059 prijav (približno dvesto na dan), pri čemer so bili med zahtevanimi pogoji količnik Isee do 6000 evrov in vsaj 24-mesečno stalno bivališče v FJK, poleg tega so morali prosilci tudi podpisati dokument, s katerim so se obvezali, da bodo iskali novo zaposlitev. Koristniki bodo prejeli 12 mesečnih prispevkov, kar bodo lahko obnovili le še enkrat, višina prispevka pa je odvisna od višine količnika Isee, pa tudi od števila otrok v družini oz. od dejstva, da le-ta ne razpolaga z večjim avtom.

TRST - Društvo slovenskih izobražencev

Eseji Marije Pirjevec o tržaški literaturi

Z avtorico se bo pogovarjala Magda Jevnikar - Jutri ob 20.30 v Donizettijevi ulici

Po prazničnem premoru bodo jutri spet zaživela tedenska srečanja Društva slovenskih izobražencev v Donizettijevi ulici. Ponedeljkov večer bo posvečen spoznavanju novega dela o slovenski literaturi za Italijane, ki ga je pripravila prof. Marija Pirjevec. Zbirka trinajstih esejev z naslovom *Questa Trieste... Pahor, Rebula, Košuta e altri saggi sulla letteratura slovena* (Ta Trst ... Pahor, Rebula, Košuta in drugi eseji o slovenski literaturi) razkriva neslovenskemu bralcu zgodovinske, kulturne in politične sledi slovenske prisotnosti v mestu, predstavi nekatere slovenske avtorje iz Trsta in take, ki so bili v stiku s tržaškim svetom.

V prvem delu knjige avtorica obravnava pisateljsko delo Borisa Pahorja, Alojza Rebule, Srečka Kosovela, Miroslava Košute in Edvarda Kocbeka ter predstavi družbeno-kulturni razvoj slovenske narodne skupnosti v Italiji od začetkov, in sicer od delovanja Primoža Trubarja do današnjih dni. V drugem delu knjige pa se loteva pojma populizma in kozmopolitizma v nekaterih slovenskih avtorjih 18. stoletja in 19. stoletja, piše o italijanskih odzivih na prevode Prešernovih del v italijanski jezik, poroča o stikih med slovensko in italijansko kulturo med 17. in 18. stoletjem (obrnava predvsem stike med slovenskimi in italijanskimi akademijami), raziskuje odnos italijanskega pisatelja Ippolita Nieva do Slovencev v Benečiji, o katerih piše v svojem romanu *Il conte pecoraio*, ter izpostavlja pomen antologije slovenskih avtorjev, ki jo je leta 1951 v Rimu izdal italijanski slavist Luigi Salvini.

O delu, h kateremu je spremeno besedo napisal tržaški italijanist Elvio Guagnini, se bo na ponedeljkovem večeru v Peterlinovi dvorani z avtorico pogovarjala Magda Jevnikar. Srečanje se bo začelo ob 20.30.

SV. IVAN - V organizaciji društva Kogoj in SP

Gala koncert kot voščilo krajanom

K lepemu vzdušju so prispevali svetlobni efekti in citre

FOTODAMJ@N

Društvo Marij Kogoj pri Sv. Ivanu je tudi letos skupaj s Slovensko prosveto in ob podpori Zadrugne kraške banke poskrbel za glasbeno voščilo krajanom ob pravkar končanih božičnih in novoletnih praznikih. Tako je v domači župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v petek zvečer izzvenel božično-novoletni gala koncert v znamenju instrumentalne in vokalne glasbe, za katerega so poskrbeli izvajalci, ki so prihajali iz pretežno gorenjskega konca Slovenije, če izvzamemo dolinskega glasbenika Marka Manina, tako nastopajoče kot občinstvo pa je v imenu organizatorjev priložnostno nagovoril predsednik društva Kogoj Francesco Biancuzzi.

Koncertni spored, ki ga je povezoval Franci Černe in je v svetoivansko cerkev privabil lepo število poslušalcev, je obsegal skladbe, ki so izhajale iz božičnega izročila, pa tudi iz slovenske narodnozabavne glasbene zakladnice, vedno seveda z božičnim pridihom. Med nastopajočimi je treba omeniti Manin Ensemble, ki ga poleg Marka

Manina pri harmoniki sestavljajo še Renato Verlič-kitara, Timotej Štritof-trobenta, Jure Valjavec-klarinet in Primož Urbanc-kontrabas. Skupina je nastala leta 2011 kot študijska zasedba harmonikarja Marka Manina, v njej pa igrajo izkušeni glasbeniki, ki so v glavnem doma iz okolice Ljubljane, redno pa deluje in koncertira po Evropi. Poleg ansambla so nastopili še sopranistka Tina Debevec in Rok Ferencak ter Slovenski citrarski kvartet, ki je edini tovrstni sestav v Sloveniji, ki redno deluje že od leta 2000, sestavljajo pa ga štirje učitelji citer: Peter Napret (diskantne, kvintne citre ter violina), Anita Veršec (diskantne in kvintne citre), Irena Zdolšek (diskantne in altovske citre) in Tomaž Plahutnik (basovske citre). Skupina nastopa v Sloveniji in raznih evropskih državah, doslej je izdala že tri plošče, večkrat je že snemala tudi za RTV Slovenija. Lep glasbeni dogodek so pomagali ustvariti tudi člani Pritrkovskega ansambla iz Kamne Gorice in posebni svetlobni efekti, ki so poskrbeli za čarobno vzdušje.

Angleži poznajo ritual pitja čaja ob petih popoldne, ves ostali svet pa v glavnem pije kavo. In to ne zgolj ob petih popoldne, ampak kar od jutra do večera. Misel na prvo skodelico jutranje kave mnogim olajša vstajanje tudi ob dnevih, ko bi sicerraje poležavali v topli postelji. Čez dan se številna srečanja s prijatelji odvijajo ob kavi, avtomati s kavo so že skoraj v vsaki trgovini, uradu, bolnišnici, s skodelico kavo se konča kosili ali večerjo, kavo pijemo ponoči med postanki v avtogrilih, saj upamo, da bomo le tako ostali dovolj budni za še tistih nekaj deset ali sto kilometrov do vrtnite domov.

Je kava božji dar?

Kavo kot poživiljajoči napitek so bolj ali manj zagotovo odkrili v času, ki ga poznamo kot srednji vek, vsekar pa so jo na islamskem Orientu poznali prej kot v katoliški Evropi. V Perziji je še živa legenda, da je Mohamed, ki je kavo poslal sam Alah. Prinesel mu jo je nadangel Gabriel, ki naj bi islamskega preroka obiskal prvič leta 610. Beseda kawah pa označuje nekaj poživiljajočega, in je bila dolgo časa sopomenka za vino.

Druga zgodba govori o pastirju, ki se je zbal, da je njegove kože obsedel huduči, saj so bile ves čas nemirne, ponoči so blejale, skakale in počele same vragolije. Šel je k bližnjemu samostanu in prosil menihe za pomoč. Učeni možje niso šli takoj izganjat sovraga, temveč so preverili, s čim se kože hranijo, in ker so med travo in grmičevjem odkrili tudi njim neznan grmiček, so na sebi preverili učinek prevretka iz listov in plodov tega grmička. Ugotovili so, da jih poživilja, in nočne molitve jim odsihmal dalje niso več povzročale težav.

Tretja zgodba pripoveduje o derivišu iz Moke v Jemnu, ki je bil leta 1250 izgnan iz samostana na bližnjo goro, kjer naj bi se z molitvijo v osami odkupil za storjene grehe. Asketa je mučila lakota, zato si je iz listov in plodov grmička, ki je rasel na gori, skuhal juho. Ko jo je popil, se je počutil kot preroben. Navdušen je začel napoj ponujati vsem, ki so ga prišli obiskat. Zgodba je prišla na ušesa princu iz Moke, ki je deriviša povabil k sebi, mu odpustil grehe in posebej zanj dal sezidati samostan, kjer je deriviš še naprej skuhal kavo za mimoidoče. V štirinajstem stoletju je postalo pitje kave v muslimanskih samostanih že dnevna praksa, ki se je od svečnikov kmalu razširila tudi med običajne smrtnike.

Čudne turške navade

S tem pa so se začele za kavo kaj kmalu tudi prve težave. Ko so se v bližini mošej pojavile kavarne, in ko je bilo teh vse več, kava pa vse boljša, so se verni možje zbal, da ljudje ne bodo pili kave zgolj kot poživilja, ki naj bi pomagalo k večji zbranosti ob molitvi, ampak da bo pitje kave postalo samemu sebi namenjen užitek. In – kar se jim je zdelo še bolj nevarno – spoznali so, da se ljudje radi zbirajo v kavarnah, se na dolgo pomenkujejo in tratijo čas. Zato so bili zdravniki kalifov zadolženi, da začno opozarjati na škodljivost pitja kave, toda bilo je prepozno. Gonenje kavovca in trgovanje z zrni je postalo nadvse donosen posel in poti nazaj ni bilo več. Zagovorniki kave so po potrebi zaigrali še na verska čustva: vino, ki je bilo pijača Judov in kristjanov, naj bi povzročalo zaspanost in oteplotost, kava, pijača muslimanov, pa naj bi poživiljala duha in bistrila misli. Spretni arabski trgovci so trgovali z obojem in prav v krajih, kjer se je sklepalo največ kupčij, je bilo tudi največ kavarn.

Prva prava kavarna naj bi bila odprta za časa Sulejmana Velikega leta 1554 v Istanbulu. »Kava kaneta« so bili razkošno opremljeni lokali, v katerih je prevladovalo udobje in lagodje, obenem pa so tu pesniki recitali svo-

KAVA (1)

Črna pijača belega dne

Besedilo: TONI GOMIŠČEK Slike: MARJETKA PLESNIČAR in TONI GOMIŠČEK

Bilo je nekoč na Dunaju

Turška kava

Dolga in kratka za lepše jutro

Kavarna Procope v Parizu

je nove stihe, misleci so modrovali, trgovci so sklepali kupčiji. Giovanni Francesco Morosini, beneški ambasador v Bizancu za časa Murata III, je tri desetletja pozneje poročal dožu o čudni navadi Turkov, da se zbirajo ob gosti temni tekočini, ki ohranja ljudi budne. Istočasno je beneški senat obvestil o kavovcu in pitju kave botanik Prospero Alpini, ki je bil v spremstvu beneškega ambasadorja v Kairu, kjer je prebil tri leta. V Evropi ga je sicer s prvim zapisom o kavovcu za eno leto prehitel nemški botanik Leonhard Rauwolf, vendar se noben trgovec ni zganil. Alpini je kasneje razpravo o kavi vključil v knjigo o egiptovski medicini (*De Medicina Egyptiorum*, 1591), toda miniti je moralo še več desetletij, preden so v Benetkah dobili prvo kavarno v katoliškem delu Evrope, pa še to je v začetku sedemnajstega stoletja odprl nek podjetni Turk.

Trgovci Serenissime so takoj zatem zaslutili možnost dobrega posla in vreče kave so kmalu polnile beneške galeje. V šestnajstem stoletju ni nihče več skuhal »juhe« iz listov in plodov kavovca, ampak se je razširila navada praženja in mletje kavnih zrn, ki se je bolj ali manj nespremenjena

ohranila do danes. Kavo kot napitek so pripravljali tako, da so mleto kavno vkuhali v vrelo vodo. Kavo so običajno odišavili s cimetom in nageljnovimi žbicami, slajenje z medom (sladkorja še niso poznali) pa je prišlo v navado kasneje.

V sedemnajstem stoletju so kavi pripisovali predvsem zdravilne učinke, v osemnajstem stoletju so poudarjali, da spodbuja ustvarjalnost, v devetnajstem stoletju je postala pijača, ki odganja zaspanost in utrujenost. To je bilo obdobje pospešene industrializacije in premor za skodelico kave je bil edini počitek, ki so ga gospodari omogočali delavcem. S kavo so začeli dan tudi vojaki številnih vojsk. Glede na to, da je denar za njihovo skodelico kave šel iz državnega proračuna, so mnoge vlade prisilile trgovce, da so znižali izvozne in uvozne dajatve.

Na kavo se ni zgolj skočilo

Pa vendar, slavo kavi ni prinesla njena vse večja dostopnost, ampak predvsem obredje, povezano s pripra-

vo in pitjem kave. Kavarne so bile istočasno pražarne, saj so kavna zrnca sproti pražili in mleti oziroma drobili. Mamljiv vonj se je širil daleč naokrog in vabil na skodelico. V pripravi je prevladovalo kuhanje kave na turški oziroma, kot istemu postopku pravijo drugod, grški način. Zanimivo je, da so po velikih evropskih mestih prve kavarne vedno odpirali prišleki. V Benetkah, kot rečeno, se morajo za kavarno zahvaliti podjetnemu Turku, v Parizu je leta 1643 Café Procope odprl Sicilijanec Procopio Custelli, v Londonu se morajo za Virginia Coffee House (ki še vedno sprejema goste) pokloniti Grku z imenom Pasqua. Na Dunaju naj bi prvo kavarno odprl neki Poljak, ki se je kuhanja kave naučil neposredno od Turkov, ki so leta 1683 oblegali prestolnico Habsburžanov. V spomin na premagane Otomane naj bi začel v sodelovanju s soslednjim pekomo ponujati h kavi rogljiče (kipfel), ki imajo obliko polmeseca, zvijanje testa pa spominja na turbane. Na Dunaju so bili prvi, ki so kavo postregli z mlekom. Toda dunajske kavarne so bolj znane po domiselnem Krammarju, ki je za svojo kavarno naročil vse pomembnejše evropske časopise in jih ponudil

gostom v listanje in branje. V takratne evropske kavarne se ni nikoli zgolj skočilo na skodelico kave. To so bili prostori za druženje, razpravljanje, sklepanje kupčij, tajne ljubezenske zmenke, delo in zabavo. Zato se tudi ni čuditi, da so bili obiskovalci kavarn za številne tajne policije avtoritarnih režimov zelo sumljivi ljudje in da je večina rednih gostov kaj kmalu dobila kartoteko.

Revni so pravo kavo imeli le za goste

Kava je bila dolgo časa vse prej kot vsem dostopna pijača. Kavo so si privoščili predvsem premožnejši meščani, na podeželje pa je bolj poredko zašla. Ker je bila prava kava drag špas, so bolj varčni kmalu ugotovili, da lahko dobijo nekaj kavi podobnega s praženjem korenin cikoriije ali ječmenih zrn. Ponekod so manj pošteni trgovci pravo kavo naskrivaj rezali s kavnimi nadomestki, drugod pa so to počeli odkrito ali celo s kraljevim blagoslovom. Ko je pruski kralj Friderik Veliki leta 1766 prepovedal uvoz kavnih zrn, se je podjetni gostilničar Christian Gottlieb Förster iz Brunswicka domislil, da bi na veliko pražil korenike cikoriije. Pridobil si je koncesijo in pred koncem osemnajstega stoletja je samo v takratni Prusiji delovalo že 24 pražarn cikoriije. Napitek iz cikoriije je postal spremljevalec vseh hudih časov. Napoleonovih vojnih pohodov, ameriške državljanske vojne, prve in druge svetovne vojne, mižerije z razlogom in brez. Mnogim se je mešanica kave in cikoriije ali sama cikoriija tako priljubila, da je za nič na svetu ne bi zamenjali za pravo kavo.

Pa vendar, za številne je bila le kava iz praženih zrn kavovca tista prava. V slovenski pesmarici najdemo šaljivo pesem o mami, ki kuha kafe iz cikoriije, o čikorji an kafetu prepeva kantavtor Iztok Mlakar, prav poučno pa je pričevanje pokojnega železničarja Luciana Chiabudinija iz Podbnesca doma, v Beneški Sloveniji, ki je v čedajškem kulturno-verskem časopisu Dom objavjal črtice z utrinki iz domačega življenja. Za kavo je zapisal, da je bila v letih pred drugo svetovno vojno takšna redkost v domovih revnejših družin, da so jo gospodinje skrbno hranile kot največji zaklad. Kuhale so jo le ob posebnih priložnostih in za posebne goste, na primer za župnika in zdravnika. Usedlino so potem še večkrat pokuhale za domačo rabo. Povsem drugi časi so prišli z vojno, pravzaprav po vojni, ko so se v bližini njihovega kraja nastanili ameriški vojaki. Iz zavezniškega tabora se je stalno širil omamni vonj po kavi in otročaji so se vrteli med vojaškimi lonci in nosili domov kavno usedlino. Te je bilo nenadoma toliko, da so jo matere uporabile samo še enkrat, potem pa zavrgle. Nekaj let kasneje, ko je Luciano že hodil v šolo za železničarje v Vidmu, je dobil priložnostno delo v tovarni aparatov za kuhanje espressa. Pri prvih tovrstnih strojih je bilo treba pritisek vroče vode, ki gre skozi mleto kavo, ustvariti mehansko: posebna ročka je bila preko vzmeti povezana z batom, ki je vodo stisnil do zelenih atmosfer. Sprva ni bilo vzvodov, ki bi lajšali delo, zato so v tovarni potrebovali krepke fante, da so neumorno potegovali ročaj in kuhali kavo, saj so morali po eni strani ugotoviti vzdržljivost vzmeti in drugih mehanskih delov, po drugi strani pa določiti najprimernejše razmerje med pritiskom vode in količino kave, potrebne za pripravo ene skodelice. Logika je preprosta: večji kot je pritisek, manj kave je treba nasuti na filter, toda brez tisočih in tisočih poskusov ni šlo. Naš Luciano je takrat nosil dnevno domov na litre že skuhanе kave in na kilograme kavnih usedlin in mati je bila ponosna na sina, ki je našel tako dobro delo, da jim kave nikoli ne zmanjka. Še več, usedlino je delila sosedam, ki so bile tega daru nadvse vesele.

Nadaljevanje sledi

KONCERT V SSG

Poljanka Dolhar

poljanka.dolhar@primorski.eu

Moč popa (in teveja)

V neki neravno oddaljeni preteklosti sta bila med manjšinskimi predstavniki dokaj priljubljena dva lajtmotiva: da smo Slovenci od Milij do Trbiža del iste skupnosti in zato od države zahtevamo iste pravice; da želimo biti most med italijansko in slovensko kulturo. Koliko s(m)o bili pri tem uspešni oziroma neuspešni, ni predmet teh vrstic, na tisti toliko opevani most pa sem se spomnila med petkovim koncertom v tržaškem Kulturnem domu. Na njegovem velikem odru sta namreč na povabilo Slovenskega stalnega gledališča nastopili dve uveljavljeni vokalni skupini: Jazzva in Spritz for Five – prva iz Slovenije, druga iz Trsta. Pred skoraj razprodano dvorano sta zapeli in spregovorili vsaka v svojem materinem jeziku, predvsem pa v angleščini, ki pač obvladuje svetovno glasbeno sceno. Prislunili so jima tako italijanski kot slovenski ljubitelji petja a cappella, med njimi veliko najstnikov in mladih, predvsem članov pevskih zborov. Marsikateri Italijan je po vsej verjetnosti prvič prestopil prag slovenskega teatra zato, da bi prislunil petim mladim fantom (Spritz for Five), ki so pred dvema letoma zasloveli v televizijski oddaji X Factor. A je naposled z bučnim ploskanjem nagradil tudi vrhunsko slovensko sedmerico Jazzva, ki ima za sabo deset let uspešnih nastopov; njihova kilometrina je bila na petkovem koncertu več kot očitna, ob njih je zvezda tržaških mladeničev sijala nekoliko manj izrazito ...

SSG skuša resnici na ljubo vse od svojega nastanka graditi most med obema našima kulturama: najprej predvsem z uprizorjanjem italijanskih avtorjev, zadnje desetletje pa tudi tako, da vse predstave opremi s nadnapisi v italijanski. V petek mu je uspelo pod istim mogočnim kristalnim lestenecem združiti jezikovno in starostno zelo raznoliko občinstvo in mu, »v paketu« s krajevnimi ljubljenci, ponuditi tudi delček vrhunske slovenske pevke tradicije. Kar ni zmoglo gledališče, sta zmogla pop in televizija.

GLASBA - Včeraj je slavila 75. rojstni dan

Angažirana Joan Baez

NEW YORK - Bila je sinonim ameriškega gibanja za državljanske pravice, navdihovala je odpor proti vietnamski vojni in Vaclava Havla v boju za Češko republiko. Kadar gre za vprašanje osebnih svoboščin, je vedno v ospredju. Čeprav označena za kraljico folka, je domača v različnih zvrsteh. Včeraj je dopolnila 75 let.

Joan Chandos Baez se je rodila v New Yorku in si pri 14 letih kupila prvo kitaro. Občinstvo jo je prvič spoznalo leta 1959 na folk festivalu v Newportu, leto kasneje si je na njem že prislužila samostojni nastop. Kot folk pevka je v 60. letih odigrala eno ključnih vlog pri oživitvi žanra in v teh turbulentnih časih ameriške zgodovine skozi glasbo izražala svoja družbena in politična prepričanja. Njena družbena angažiranost jo je ustoličila tudi med vodilne izvajalce protestne pesni. Glasbeni izraz je kasneje razširila z drugimi zvrstmi.

Svojo prvo, po sebi poimenovano ploščo, je izdala leta 1960 in z večinoma priredbami tradicionalnih pesmi dosegla izjemen uspeh tako v ZDA kot širše. Čeprav je tudi tekstopiska, je pretežno znana po občuteni interpretaciji skladb dru-

TRŽAŠKI KULTURNI DOM - SSG priredilo koncert dveh priljubljenih vokalnih skupin

Večer glasbenih užitkov

Ljubljanska skupina Jazzva

FOTODAMJ@N

TRST - Petje a cappella je zborovsko petje brez instrumentalne spremljave, v primeru vokalnih skupin Jazzva in Spritz for Five pa tudi prav posebnih zvočnih učinkov: njihovega petja res ne spremlja noben glasbeni instrument, zato pa instrumentalno spremljavo ustvarjajo kar s svojimi glasovi, telesi in mikrofoni.

Jazzva in Spritz for Five sta v petek, na pobudo Slovenskega stalnega gledališča in v sodelovanju z Glasbeno matico, nastopili v tržaškem Kulturnem domu. Pred skoraj razprodano dvorano (zasedena sta bila tako parter kot balkon) sta ponudili prijeten izbor iz svojih raznolikih repertoarjev. Na velikem odru so izzvenele slovenske, italijanske in predvsem angleške pesmi, od ljudskih priredb do avtorskih skladb in svetovnih uspešnic. Publika je njihovo izvajanje spremljala z ritmičnim ploskanjem in ga nagrajevala s prepričanimi aplavzi.

Na oder je najprej stopilo pet tržaških fantov. Marco Obersnel, Nicola Pisano, Piero Gherbaz, Giulio Bottecchia in Rocco Pascale so skupino Spritz for Five ustanovili leta 2013, precejšen sloves (predvsem med mlajšimi poslušalci) pa dosegli leto kasneje, ko so se uspešno prebili skozi stroge selekcije italijanskega resničnostnega šova X Factor. Sledili so uspešni nastopi (pod mentorstvom

nekoliko bizarnega pevca Morgana) v štirih nadaljevanjih priljubljene oddaje, po koncu televizijske avanture pa nekateri koncerti: na milanskem Expu, na filmskem festivalu v Taormini, na podelitvi nagrad Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin in še kje.

Skupina Spritz for Five je pred domačo tržaško publiko predstavila nekatere avtorske pesmi (*Calypso*, *Sono vento*, *Bastimento*) z istoimenskega prvencina in priredbe znanih melodij, na primer Ferrove *Rosso relativo* in Eurythmicsove *Sweet Dreams*. Med izvedbo pesmi *Just can't get enough* skupine Depeche Mode so k sodelovanju povabili tudi poslušalce, ki so se pri petju odlično izkazali ... Kar pravzaprav ne čudi, saj je bilo v dvorani veliko članov slovenskih in italijanskih pevskih zborov, katerim je Slovensko stalno gledališče ponudilo poseben mini glasbeni abonma.

Po odmoru pa je poslušalce prevzelo petje sedemčlanske ljubljanske zasedbe Jazzva. Njena glasbena pot je različna od tiste, ki so jo prehodili tržaški fantje. Tudi Maša Simčič, Anja Hrastovšek, Jasna Žitnik, Tadej Pasar, Andrej Perdih, Klemen Dovjak in Jon Leskovec so sicer nastopili v resničnostnem šovu – v oddaji Slovenija ima talent so se lani prebili do polfinala –, a po desetletnem uspešnem nastopanju, za katero je bila skupina večkrat nagrajena tako do-

Tržaška skupina Spritz for Five

FOTODAMJ@N

ma kot v tujini. Pevkam in pevcem se pozna, da so pred tem nastopali v različnih pevskih zborih in da dobro obvladujejo oder, njihovo izvajanje je res vrhunsko. Po zaslugi ubranih glasov in vokalnega tolkalista (t. i. beatboxer) je dvorana na primer prislunila ljud-

ski *Zrelo je žito* in slovenski popevki *Nora misel* – slovenskem prevodu italijanske *Pazza idea*. A tudi uspešnicam Amy Winehouse (*Me and Mister Jones*), Christine Aguileira (izvrstna *Candyman*) in Meghan Trainor (*All about that bass*). (pd)

SSG - Jutri premiera nove produkcije

Otroci vabljeni v Malo šolo za klovne

Adriano Giraldi in Patrizia Jurinčič

TONE STOJKO

TRST - Slovensko stalno gledališče vstopa v novo leto z dvema novima domačima produkcijama: v pričakovanju predstave za odraslo publiko *Pes, noč in nož* bavarskega dramatika Mariusa von Mayenburga, ki bo premierno uprizorjena v četrtek, bo tudi najmlajša publika prišla na svoj račun in spoznala delo drugega nemškega avtorja - Friedricha Karla Waechterja. Od jutri bo po osnovnih šolah in vrtcih tržaške pokrajine gostovala predstava *Mala šola za klovne*, ki je zabavna priredba teksta Šola za klovne. Režiserka Renata Vidič je starostni stopnji, kateri je predstava namenjena, prilagodila tekst, ki bo v svoji izvorni obliki zaživel marca tudi v nagradni predstavi za odrasle.

Friedrich Karl Waechter (1937-2005) je bil zelo priznan in velikokrat nagrajen nemški pisatelj, dramatik, ilustrator, satirični karikaturist. Kot avtor knjig za otroke, je spodbujal aktivno sodelovanje malega bralca z dopolnjevanjem risb, pisanjem, izrezovanjem podob. V tem duhu bo tudi predstava spodbudila k uporabi domišljije, v šaljevem in pisanem duhu klovnovske govornice. Režiserka Renata Vidič, ki prvič sodeluje s Slovenskim stalnim gledališčem, je idealna ustvarjalka za tovrstno predstavo, saj se ob bolj »tradicionalnih« zvrsteh umetnosti, ukvarja tudi z uli-

čnim gledališčem, improvizacijo in cirkuško govorico.

Mala šola za klovne je učna urica v nenavadnem razredu, kjer strog, a niti ne preveč dosleden, profesor Doktor Pamet skuša naučiti discipline in klovnovske umetnosti simpatični in zelo živahni učenci, ki na svoj način razumeta vsa navodila in ukaze, seveda vedno narobe. V zelo dinamični in zabavni predstavi je pantomima enakovredna besedilu, saj učenci v posameznih prizorih duhovito uprizarjata kratke zgodbe, ki jih učitelj predlaga, z variacijami, svojevrstnimi interpretacijami in klasičnimi štosi klovnovskega zaklada.

Slovensko stalno gledališče bo kot rečeno poskrbelo za dvojno različico predstave: v Mali šoli za klovne bodo nastopili Adriano Giraldi kot Doktor Pamet, Nikla Petruška Panizon in Patrizia Jurinčič v vlogah porednih učenc, v predstavi za odrasle, ki bo na sporedu marca meseca, pa se jim bosta pridružila še Romeo Grebenšek in Maja Blagovič. Scenografijo predstave je podpisal Bine Skrt, kostume pa Meta Sever. Pri dramaturški obdelavi teksta in oblikovanju govora je sodelovala Kristina Mihelj.

Premiera predstave bo jutri ob 10.30 na sedežu društva v Barkovljah, ponovitve pa bodo na sporedu skoraj vsak dan do konca februarja.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Velika dvorana

V nedeljo, 17. januarja, ob 17.00 / Vladimir Vladimirovič Majakovski: »Misterij buffo«.

Mala dvorana

V četrtek, 14. januarja, ob 20.30 / Marius von Mayenburg: »Pes, noč in nož«. / Ponovitev: v petek, 15. in v soboto, 16. januarja, ob 20.30.

Stalno gledališče FJK - Il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, v nedeljo, 10. januarja / Michele Serra (prevzeto od "Gli Sdraiati" in "Breviario comico"): »Father And Son« / Režija: Giorgio Gallione / Nastopajo: Claudio Bisio in muzikanta Laura Masotto (violina) in Marco Bianchi (kitara).

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine

V petek, 15. januarja, ob 20.45 / Georges Feydeau: »Sarto per signora« / prevod, gledališka preureditev in režija: Valerio Binasco. / Ponovitev: v soboto, 16. ob 20.45 in v nedeljo, 17. januarja, ob 17.00.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Veliki oder

V sredo, 13. januarja, ob 20.00 / Rainier Werner Fassbinder: »Grenke solze Petre von Kant«, ponovitvi v četrtek, 14. in v petek, 15. januarja.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

SNG Drama

Veliki oder

V torek, 12. januarja, ob 19.30 / Martin Crimp: »V republiki sreče«.

Mala drama

V ponedeljek, 11. januarja, ob 20.00 / Vesna Hauschild: »Inventura«.

MGL

Veliki oder

V ponedeljek, 11. januarja, ob 19.30 / Simona Semenič: »sedem kuharic, štiri je soldati in tri sofijske«.

V torek, 12. januarja, ob 19.30 drama / Henrik Ibsen: »Peter Gynt«.

Mala scena

V petek, 15. januarja, ob 20.00 / črna komedija / Gregor Fon: »Pes, pizda in peder«.

V soboto, 16. januarja, ob 20.00 / ljubezenski triler / Jaša Koceli, Eva Mahkovic: »Do zadnjega diha«.

V ponedeljek, 18. januarja, ob 20.00 / drama / Simona Hamer (po motivih Prežihovega Voranca): »Samorastniki«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK - Il Rossetti

Dvorana Generali

V torek, 12. januarja, ob 20.30 / muzikal / Billy Elliot / libretto in teksti Lee Hall prevzeto od filma Stephen Daldryja. / glasba: Elton John / Režija: Massimo Romeo Piparo / Ponovitve: od srede, 13. do petka, 15. ob 20.30, v soboto, 16. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 17. januarja, ob 16.00.

V soboto, 13. februarja, ob 21.00 / koncert / Nastopa Carmen Consoli.

Gledališče Verdi

V petek, 29. januarja, ob 20.30 / opera / Alexandre Soumet: »Norma (Norma ou L'infanticide)« / Libretto: Felice Romani / Glasba: Vincenzo Bellini / Dirigent: Fabrizio Maria Carminati / Režija: Federico Tiezzi / Ponovitve: v soboto, 30. in v nedeljo, 31. januarja, ob

16.00, v torek, 2. v četrtek, 4. in v soboto, 6. februarja, ob 20.30.

Gledališče Miela

Danes, v nedeljo, 10. januarja, ob 20.00 / koncert / Nastopajo: »Barcelona Gipsy Klezmer Orchestra«.

GORICA

Kulturni dom (Ul. Brass, 20)

V petek, 15. januarja 2016, ob 20.30 uri, bo v veliki dvorani že peto leto zapored, dobrodelni koncert z glasbo mitične angleške skupine Pink Floyd. Na odru goriškega doma se nam bodo tokrat ponovno predstavili izurjeni člani goriške glasbene skupine Pink Passion

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Kino Šiška

V četrtek, 21. januarja, ob 21.00 / koncert / Nastopa: Manu Delago Handmade & All Strings Detached.

V ponedeljek, 25. januarja, ob 20.00 / Januarska kataklizma / Nastopajo: »Kataklysm, Septicflesh in Aborted«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik:

odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju

(Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečovlje soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala.

Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto. / Na ogled je tudi stalna razstava »Podoba Krasa« / Info: gradstanjel@guest.arnes.si

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obveščja, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Iz sveta glasbe

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDVO

Grid for a crossword puzzle with images of a man and a woman. The grid contains clues in Slovenian and English related to music and film.

SLOVARČEK - BOI = italijanski šahist in pesnik (Paolo, 1528 - 1598) • ERGI = tuje žensko ime • HAASE = nemški politik • SIT = otoček v Jadranskem morju, zahodno od Pašmana • TAMIL (Nadu) = indijska zvezna država

27. november 2015 se bo zapisal v zgodovino Znanstvenega liceja Franceta Prešerna kot **Involve Me and I learn Day**, to je dan, ko šole iz šestih evropskih držav (Slovenije, Italije, Grčije, Španije, Finske in Islandije) istočasno počastijo evropsko sodelovanje tako, da na razstavnih panojih predstavijo svojo in partnerske šole in predstavitev okrasijo s slikami in logi, s katerimi so posamezne šole tekmovali v lanskem šolskem letu, nadalje s powerpoint predstavitevami, filmi in drugimi izdelki, ki so nastali v okviru projekta, ter organizirajo različne medkulturne dogodke.

Evropski projekt Erasmus + Involve Me & I learn ("Povej mi in slišal bom, pokaži mi in videl bom, dovolj, da sam naredim in naučil se bom" Konfucij) je nastal iz želje, da bi izboljšali osnovne veščine dijakov in dijakin predvsem v znanju jezikov in komunikacijsko informacijskih tehnologij in da bi jih ob aktivnem vključevanju v učni process še bolj motivirali za šolsko delo. Ob projektu je tako nastala spletna stran le-tega, blog, wiki platforma ter tudi eTwinning projekt na evropskem portalu eTwinning. Predvsem petim razredom bi radi omogočili uspešno iskanje njim ustreznih študijskih možnosti in poti v nadaljnji študij in bodoče delo ob uporabi mednarodne usmerjevalne platforme v angleškem jeziku.

V prvem polletju letošnega šolskega leta dijaki in dijakinje tretjih razredov ustvarjajo posamezno ali v sku-

pinah bloge, sodelujejo na Wiki platformi in primerjajo šolske sisteme, šolsko življenje in pravilnike na posameznih šolah ter odgovarjajo na različne ankete. V drugem polletju se bodo tudi ubadali s tehnikami reševanja konfliktov in bodo v sklopu pouka tudi uporabljali različna digitalna orodja. Na Wiki platformi bodo profesorji objavljali primere dobre prakse na posameznih šolah in jih delili s kolegi partnerskih šol; projekt jim ponuja priložnosti primerjave različnih šolskih sistemov in metod dela, izoblikovanja didaktičnih dejavnosti za skupno uporabo, odkrivanja posebnih zanimanj in veščin dijakov in dijakin in njihovega usmerjanja, medtem ko se pripravljajo na pomembne odločitve pri izbiranju nadaljnega študija. Končni produkt dvoletnega projekta, ki se bo letos sklenil v prvi polovici maja 2016 v Španiji, bo elektronska knjižica dobre prakse in usmerjanja.

Projekt tudi omogoča dijakom in profesorjem, da se osebno srečujejo in neposredno spoznavajo nove šolske stvarnosti po Evropi. Mednarodni sestanki profesorjev in dijakov so organizirani kot mednarodna srečanja in izmenjave. Novembra 2014 je Finska gostila prvo srečanje koordinatorjev, v marcu 2015 so profesorji in dijaki obiskali Trst in Ljubljano, septembra 2015 pa so se udeležili 4. mednarodnega srečanja v Reykjaviku na Islandiji. Majhen otok sredi Atlantskega oceana, kjer kraljujeta led in ogenj in šteje le 320.000 prebivalcev, jih je sprejel medse z umirjeno lepoto nedotaknjene narave presenetljivo zelenih barv, ki krasijo tudi nebesni svod tako podnevi kot ponoči. Prvič so lahko opazovali tundro, se čudili mogočnemu ledeniku v daljavi, opazovali v temni zemeljski skoriji vulkansko aktivnost, zaznali nemir in moč narave v nenadnih izbruhih toplih vrelcev in mogočnem padcu slapa ter občudovali lepoto rastlinstva ob presenetljivo lepem in toplim vremenu, ki so ga naši najsevernejši prijatelji doživljali kot tipično poletno.

V ponedeljek, 14. septembra, je skupina profesorjev in dijakov liceja Pre-

27. november 2015 se je zapisal v zgodovino Znanstvenega

V sklopu projekta Erasmus na srečanju v Reykjaviku

šern prispela v Reykjavik, kjer so jih pričakali profesorji in družine gostiteljice. V torek zjutraj so obiskali šolo in se podali na organiziran ogled mesta, kjer so jim dijaki predstavili mestne znamenitosti, sedež parlamenta, slavno opero, ki se nahaja v mestnem pristanišču in je prav tiste dni gostila slavno angleško pevsko skupino King's Singers, in moderno cerkev, eno izmed najvišjih zgradb v Reykjaviku. Popoldne so se profesorji odpeljali do Modre Lagune - enega najbolj obiskanih kopaljšč na Islandiji. Tam so uživali v termalnih vodah in zdravilni maski iz belega blata. Nekateri so preizkusili tudi turško in finsko savno. Izkušnja je bila enkratno sproščujoča pred prvim delovnim sestankom v sredo dopoldne. Medtem ko so profesorji sestankovali in se dogovarjali o nadaljnjem delu na projektu, so se dijaki udeležili spoznavnih iger v parku v Reykjaviku. Za kosilo so vsem postregli s tipičnimi hot dogi, ki jih servirajo s posebnimi polvkami in dodatki, med katerimi je tudi ocvrta čebula. Nato je težko pričakovano opazovanje kitov zaradi slabih razmer na morju odpadlo, zato je bil prosti čas zapolnjen s sprehajanjem in nakupovanjem v središču Reykjavika. Islandci so tistega dne za dijake organizirali piknik s sladkarijami, medtem ko so profesorji po večerji z živo glasbo odkrivali nočni utrip prestolnice v pričakovanju polarnega sija, ki je najbolj pogost pred polnočjo. V četrtek zgodaj zjutraj so se vsi skupaj odpeljali z avtobusom po poteh 'The Golden Circle'. Po dveh urah vožnje so prispeli v kraj, kjer so snemali popularno serijo Game Of Thrones - v Nacionalni park \u00DEingvellir, kjer se razmikata evrazijska in severnoameriška tektonska plošča. Tam so

a liceja Franceta Prešerna kot Involve Me and I learn Day

mus profesorji in dijaki ku na Islandiji

slikovno in besedno
gradivo zbrala in uredila
prof. Melita Valič

se sprehodili po očarljivi pokrajini in obiskali zgodovinski kraj Almannagjá, kjer se je leta 930 sestal Althing, prvi parlament, ki je imel zakonodajno, sodno in izvršilno oblast. Bil je prva taka ustanova na svetu in je del svetovne dediščine UNESCO. Potovanje so nadaljevali do skrivnostnih in nemirnih gejzirjev v dolini Haukadalur. Največji gejzir, po katerem so ti naravni pojava dobili svoje ime (Geysir), izbruhne le še občasno; so pa občudovali izbruhe nekoliko manjšega gejzirja, ki se pojavijo vsakih 5 do 10 minut. Njihov zadnji postanek pa je bil ob veličastnem slapu Gullfoss. 32 m visok »zlati slap« na reki Hvita izvira iz mogočnega ledenika, ki so ga lahko videli na obzorju. Po povratku v Reykjavik, so gostitelji odpeljali dijake in dijakinje v Modro Laguno, kjer so tudi oni končno uživali v termalnih vodah, medtem ko so profesorji zbrali na zaključni večerji v restavraciji v pristanu. V petek, 18. septembra, so

se zgodaj zjutraj poslovili od svojih gostiteljev in drugih prijateljev in se vrnilo domov.

Mednarodno srečanje na Islandiji je bilo res edinstvena izkušnja predvsem za tri dijakinje in enega dijaka liceja Franceta Prešerna. Linda Cappelini, dijakinja 5. razreda klasičnega liceja ni pričakovala tako toplega sprejema ob svojem prihodu. S svojo gostiteljico Roso je takoj navezala prijateljstvo in se spustila v zanimiv pogovor. "Izvedela sem, da sta z mamo protestantske vere in se zavzemata za pravice homoseksualcev (Islandija je tudi med prvimi državami, ki je odobrila poroko gayev) in da se je rodila v Camerunu, zato je bilo stanovanje etnično zaznamovano s posebnimi predmeti in naslikanimi sloni na zidu, kar se mi je zdelo še posebno zanimivo. Rosa in njena mama sta bili zelo go-

stoljubni in sta uresničili vse moje želje. Drugi večer sta me peljali v posebno temen kraj, iz katerega je bilo mogoče občudovati izredno lepo auroro borealis - neverjetno sanjski prizor. Šli pa smo tudi v Blue Lagoon, v modro oazo sredi ničja, v toplovodni bazen, kjer smo se lahko kopali in uživali. Islandska naravna pokrajina s fascinantno temno vulkansko prstjo, geysirji, mahovi, jezери in slapovi me je zelo presenetila, saj je tako raznolika in edinstvena. Občutila sem, da so Islandci zelo ponosni na svojo kulturo in državo. Mislim, da so res lahko, saj Islandija ni podobna nobeni drugi državi. To izkušnjo bom vedno nosila v svojem srcu in se je

šnja. Spoznala sem vrstnike iz različnih držav, prišla v stik s čudovito kulturo in si ogledala prelepe in neverjetne kraje." Tudi Daniele Fonda iz 5.A razreda liceja uporabne znanosti je bil z izmenjavo zelo zadovoljen, "saj je družina, ki me je gostila, bila izredno gostoljubna in prijazna ter vedno na razpolago za katerokoli moje vprašanje ali dvom. Ta izkušnja je bila zame enkratno doživetje, eno najlepših v mojem življenju.

Sara Zaccagna, dijakinja 5.C razreda jezikovnega liceja meni, da je bil teden na ledenem otoku res izreden, tako posebno čudovit, da bi se najraje spet vrnila tja. "V družini, kjer sem bivala, smo bili po mojem prihodu v tih. Mami je ime Greta, hčerki pa Johanna. Obe sta bili do mene zelo prijazni. Prvi dan mi je mama pojasnila navado, da se na Islandiji po končanem obedu vedno zahvalimo osebi, ki je hrano pripravila z besedami "thank you for the food" (hvala za hrano). Ta stavek je prišel v navado v letih, ko so ljudje na Islandiji trpeli hudo lakoto. Med drugim sem okušala tudi islandsko pizzo in moram priznati, da je bila izvrstna! Na Islandiji so prav čisto vsi ponosni na svoje sladkarije, tako me je Johanna povabila v tipično sladoleddarno, kjer si kupec lahko izbere okus sladoleda in nato še razne dodatke, npr. piškote, kokosove drobtine, čokolado, bonbone.... Tudi voznja v njihovem avtomobilu je bila izredna: Johanna je poslušala glasbo na ves glas in vse tri smo prepevale pesem Can't Feel My Face, ki je med bivanjem na Islandiji postala moj najljubši hit."

spominjala z radostjo in upanjem, da se bom še kdaj lahko vrnila."

Tudi Veronika Pučnik, dijakinja 5.B razreda znanstvenega liceja, je bila vznemirjena nad izkušnjo, saj je "Islandija ena izmed držav, ki sem si jih najbolj želela obiskati. Izmenjava mi je ponudila možnost, da sem v živo občudovala severni sij pri jasnem nebu. Bivala sem pri zelo prijazni in gostoljubni družini, ki mi je pripravila vrsto tipičnih jedi in mi predstavila nekaj islandskih navad. Projekt je bil zame edinstvena izku-

O vsem zapisanem in še kaj več si lahko preberete na razstavljenih panojih v veži liceja Franceta Prešerna, kjer so že stekle priprave na naslednje mednarodno srečanje profesorjev in dijakov partnerskih šol, ki bo na začetku februarja v Grčiji. Pri projektu, ki ga koordinira podravateljica prof. Barbara Lapornik, sodelujejo profesorice Valentina Korošec, Alja Stergonšek, Melita Valič, Jana Veljak in profesorji Walter Auber, Boris Grgič in Marko Kalc.

TRG DVEH GORIC

 Aleksija
 Ambrosi

aleksija.ambrosi@primorski.eu

Neizkoriščen potencial

Ko so ga odprli, je stal na strateški točki. Zgradili so ga namreč tik ob novi železniški postaji na Bohinjski progi, ki jo je leta 1906 prišel odpret avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand. Svet se je od takrat spremenil, z njim pa tudi usoda hotela Transalpina, ki sto let kasneje ne more več računati na zavidljivo lego, s katero se je ponašal v času Avstro-Ogrske.

Stavba nekdanjega hotela namreč danes gleda na trg, ki je edinstveno stičišče dveh mest, a vseeno ne zna zaživeti. Zanimarjenost skupnega trga obeh Goric je dejstvo: leta 2004 je bil prizorišče osrednje prireditve ob vstopu Slovenije v EU, bil je simbol zблиževanja med sosednjima mestoma in Evrope brez zidov - tiste, ki ji danes grozi, da bo odprta in britvičaste žice -, po dvanajstih letih pa je bolj kot zgoraj navedenemu podobna navadnemu parkirišču, ki ga na pol delijo cvetlična korita. Pri Vecchietovem mozaiku sicer občasno še vedno prirejajo slovesne dogodke in druge prireditve, občutek pa imamo, da je zlasti Gorica na ta kraj skoraj pozabila. Čeprav sodi Trg Evrope/Transalpina med goriške turistične zanimivosti, ostaja njegov potencial neizkoriščen. V stavbi železniške postaje, ki že gosti muzej državne meje in tako med Novogoričani kot med Goričani priljubljeni bar Bordo, naj bi sicer novogoriški Kulturni dom in zavod Area 57/15 odprla kulturno-informacijsko točko, na goriškem delu trga pa se nič ne dogaja. Kdo ve, morda bi ovrednotenje tega kraja le koga spodbudilo k odkupu nekdanjega hotela Transalpina in ponovnemu zagonu dejavnosti, saj so se hotelske nastanitvene zmogljivosti občine Gorica v zadnjih letih precej zmanjšale. Za mesto, ki stavi na turistični razvoj, to ni najboljša znamenje.

GORICA - Nastanitveni gostinski obrat na skupnem trgu je zaprt že štiri leta

Hotel Transalpina februarja na dražbo

Hotel Transalpina gre na dražbo. Stavbo na vogalu Caprinove ulice in trga pred novogoriško železniško postajo, v kateri se skriva delček goriške zgodovine, saj so v njej nastanitveni gostinski obrat odprli že davnega leta 1909 po zaključku gradnje Bohinjske proge, bodo prodali na licitaciji 9. februarja. Obvestilo o dražbi je objavljeno na spletni strani goriškega sodišča, na katerem se je postopek izvršbe na to nepremičnino začel leta 2013.

Hotel Transalpina že dalj časa žalostno sameva. Na vhodnih vratih od leta 2012 visi napis, ki v polomljeni italijanščini obvešča, da bo hotel zaprt do zaključka obnovitvenih del. Napovedana »restrutturazione« pa se ni po vsej verjetnosti nikoli začela, saj je bila stavba zarubljena. Občina Gorica, piše v poročilu geometra, ki mu je sodišče zaupalo opis in cenitev nepremičnine, je 11. maja 2012 odzela upraviteljem dovoljenje za opravljanje hotelske nastanitvene dejavnosti, 24. decembra 2013 pa še dovoljenje za stregbo hrane in pijače. Lastnica stavbe je takrat že bila družba Alpina Group: sedež je imela v Vidmu, sestavljalo pa naj bi jo več slovenskih družbenikov. Oktobra 2012 je neimenovani predstavnik te družbe za italijanski krajevni časopis povedal, da naj bi hotelsko stavbo namevala odkupiti avstrijska družba in jo preurediti v zasebni klub. Kaže pa, da se ta načrt ni izšel; stavba na skupnem trgu obeh Goric, ki jo je družba Alpina Group leta 2009 prevzela od Maura Gubane in Antonelle Lapovich (potomke družine Grusovin, ki je hotel ustanovila), še naprej propada.

Februarja bodo 520.000 evrov vredno stavbo hotela, ki je potrebna temeljite obnove, skušali prodati že tretjič. 8. in 22. septembra 2015 se ni na vabilo odvetnika Maria Corubola, ki mu je sodišče poverilo izpeljavo postopka, odzval noben ponudnik, zato so izključno ceno še dodatno znižali: nekdanji hotel s 30 sobami, barom, več jedilnicami in dvoriščem prodajajo za 292.500 evrov, najnižja ponudba za sodelovanje na dražbi je 219.375 evrov. (ale)

Hotel Transalpina

BUMBACA

RONKE - Občina obnovila športno palačo

Stavijo na šport

V objekt skupno vložili preko milijon evrov - Nazadnje so prenovili slačilnice in vhod

»Ta objekt mora postati referenčna točka za športna društva in za vso našo skupnost. Seveda upamo, da bo naša mladina uspešna tudi na športnem področju, predvsem pa si želimo mladih, ki bi prek športnih dejavnosti spoznali temeljne vrednote življenja v skupnosti. Potrebujemo občane, ki jim lahko zaupamo našo prihodnost.« Ronški občinski odbornik za javna dela Livio Vecchiet je včeraj nagovoril udeležence slovesnosti, ki je potekala v obnovljeni športni palači Armando Filiput. Okrog 50 tisoč evrov je občinska uprava vložila v obnovo vhoda in skladišča, ob telovadnici pa so uredili tudi kuhinjo. »Ko smo se leta 2006 umesti-

li, je bila športna palača v tragičnem stanju. Streha je namreč puščala. Ob tem smo ugotovili, da je občina že imela na razpolago nekaj denarja za obnovo, a ga je izgubila, ker ga ni pravočasno uporabila,« je dejal Vecchiet, po katerem je uprava župana Roberta Fontanota med leti 2009 in 2010 vložila 500 tisoč evrov v obnovo strehe, leta 2014 pa še enkrat toliko za obnovo slačilnic in vhoda. Dalje je občina obnovila stranišča in kotalkališče, saj si želi, »da bi v teh prostorih potekalo čim več športnih dogodkov.« »Skušali bomo poiskati denar za dograditev tribun, saj morajo imeti športni dogodki tudi publiko,« je dejal Vecchiet.

Odprtje športne palače BONAVENTURA

Občina Sovodnje ob Soči

v sodelovanju s Kulturno zadrugo Maja
"18. Across the border"

vabi na

TRADICIONALNO NOVOLETNO GLASBENO SREČANJE

v nedeljo, 17. januarja 2016, ob 17.30,
v občinski telovadnici

Nastopajo solisti, zbori domačih društev,
Kraški muzikanti in istrski kantavtor Rudi Bučar.

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

ERIKA KISS KOLEŠ
O PORABSKIH SLOVENCIH

Dolgoletna učiteljica slovenščine na gimnaziji v Monoštru je bila na zadnjih volitvah, kot prva slovenska kandidatka v zgodovini, izvoljena v parlament v Budimpešti.

Večer bo vodil mag. Dejan Valentinčič.

V četrtek, 14. januarja 2016, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

KULTURNI
DOM

Vabimo Vas na odprtje
likovne razstave slikarke

STANKE GOLOB
iz Baške Grape,

ki bo v torek, 12. januarja 2016 ob 18.00 uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass, 20)

Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33288; email info@kulturnidom.it

Vpisovanje na izlete Primorskega dnevnika

Cenjene bralce obveščamo, da bo vpisovanje za izlete Primorskega dnevnika jutri, 11. januarja, od 9. do 13. ure; v Gorici bodo vpise zbirali v Kulturnem domu v Ulici Brass.

V Brucku taborišču

Na Gradu Kromberk v Novi Gorici bodo v torek, 12. januarja, ob 20. uri predstavili knjigo Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču«. Z avtorjem publikacije se bo pogovarjala zgodovinarica Petra Svoljšak.

Santinelli gost oddaje Geo

Lastnik goriškega podjetja Biolab Massimo Santinelli bo v torek, 12. januarja, ob 16.45 gost oddaje Geo, ki jo vsak dan od 15.50 dalje na tretjem kanalu Rai vodita Sveva Sagramola in Emanuele Biggi. Santinelli bo spregovoril o delovanju podjetja Biolab in o goriški roži - rdečem radiču, ki ga zadnjih nekaj let goji na posestvu na solkanskem polju na območju goriške občine in iz njega prideluje namaze, testenine, žganje in druge proizvode.

GORICA - Klemen Bergant o podnebnih spremembah

Pomlad se začneja štirinajst dni prej

Klemen Bergant in dijaki FOTO A.V.

Podnebne spremembe so z meritvami in opazovanji potrjeno dejstvo. S tem so se lahko seznanili dijaki slovenskega višješolskega centra v Puccinijevi ulici v Gorici, ki so včeraj prisluhnili zanimivemu predavanju Klemna Berganta, direktorja urada za meteorologijo na Agenciji RS za okolje. »Pravilna je sicer tudi pripomba podnebnih skeptikov, češ da so se podnebne spremembe dogajale tudi v preteklosti. Podnebje ni neka stalnica, saj se je vedno spreminjalo. Zakaj pa takšna zaskrbljenost? Nikoli v zgodovini nismo bili priča tako hitrim spremembam, kot smo jih lahko opazili v zadnjih 100 letih. Za omenjene pojave je bil v preteklosti človek nedolžen, sedaj je ravno on zanje kriv,« razlaga Klemen Bergant.

Klimatske spremembe so opazne tako na svetovni ravni kot v naših krajih. »Tako prizemne kot satelitske temperaturne meritve zgovorno pričajo o porastu globalne temperature od leta 1880 do današnjih dni, saj se je zemlja ogreela za približno eno stopinjo. Sicer se kopno in oceani različno segrevajo. Na celini smo zabeležili bistven porast temperatur, ki so se povišale za skoraj dve stopinji v 130 letih. Zemlja pa se ne ogreva enakomerno; ob Atlantskem oceanu v bistvu sploh ni bilo sprememb, prišlo je celo do ohlajanja, ponekod pa beležimo tudi do 2,5 stopinje več,« pojasnjuje strokovnjak.

Kaj pa na slovenskem ozemlju? »Nahajamo se nekako na prehodu med srečevanjem dveh različnih podnebnih vplivov, saj nas pogojujeta tako Sredozemsko morje kakor alpska gorska veriga. Temperature so se povišale, veliko variabilnost beležimo pri številu padavin. Na območju, ki je pod vplivom Sredozemlja, je mogoče zaznati trend upadanja, v alpskih predelih pa povečanja,« pravi Klemen Bergant. Dijakom je predstavil nekatere meritve, ki so jih opravili na prizemnih postajah v Portorožu, Postojni, Biljah in na Vojskem. Pojasnil je, da so v Gorici prve meteorološke meritve izvedli že leta 1781. »To so bile druge najstarejše meritve na slovenskem ozemlju, prve so izvedli približno deset let prej v Trstu. Po Gorici sta meteorološko postaja dobila Piran in Tolmin, zatem so meritve začeli izvajati tudi po celinski Sloveniji.« Meritve potrjujejo postopno dviganje temperatur, saj beležijo v Sloveniji povprečen porast 0,3 stopinje na deset let. »Poletja so se najbolj segrela, pomladi tudi, v jesenskih mesecih pa v bistvu ne beležimo nikakršnih razlik. Če se bodo omenjeni trendi nadaljevali, lahko pričakujemo, da se bo v tem stoletju temperatura povišala za dodatno stopinjo,« razlaga direktor urada za meteorologijo. Posledice globalnega segrevanja so že danes opazne. »Triglavski ledenik se je v zadnjih šestdesetih letih izrazilo zmanjšal. Naj navedem tudi primer divjega kostanja v Ljubljani. Njegovo cvetenje je zgodnejše, tako kot tudi njegovo olistanje. V primerjavi s petdesetimi leti prejnjega stoletja se v bistvu pomlad začneja 14 dni prej,« poudarja Klemen Bergant.

Kaj pa lahko storimo, da omilimo posledice podnebnih sprememb? »Teh žal ne moremo več preprečiti, saj je prepozno. Prav zaradi tega je zelo pomembna trojica besed oz. načel: blaženje, prilagajanje in preventiva,« zaključuje Klemen Bergant.

Albert Voncina

GORICA - Kaj nas čaka v prihodnosti?

Vode bo manj

Pogostejši bodo suše, neurja, plazovi, požari in poplave

Goriški obisk Klemna Berganta smo izkoristili za krajši pogovor o nekaterih aktualnih temah, ki so vezane na meteorologijo.

Dr. Bergant, na Goriškem smo bili priča rekordno suhemu decembru. V merilni postaji v Biljah so namerili 3,4 milimetra dežja, medtem ko je večletno decembrsko povprečje 129,7 milimetra. Gre res za nekaj izrednega?

Lanskoletni december je bil res ekstremen. Padavin je bilo rekordno malo, enega samega leta pa ne moremo povezovati s podnebnimi spremembami. Se pa dejansko povečujejo razlike med posameznimi leti oz. medletna spremenljivost je izrazitejša. Na splošno beležimo določen trend upadanja padavin, saj se spreminjajo vremenski vzorci, ki pri nas krojijo padavinske razmere. Lanski december je bil zato res izreden, ne moremo pa trditi, da bo to sedaj stalnica.

Meteorologija je zelo privlačna stroka. Vse več je aplikacij in virov informiranja, pri napovedih pa večkrat prihaja do napak. Ali je napovedovanje vremenskih razmer manj zanesljivo v primerjavi s preteklostjo?

Ne strinjam se s tem. Statistike kažejo, da so vremenske napovedi vse bolj zanesljive. Kakovost napovedi se z leti povečuje, saj s tako gotovostjo, s kakršno smo pred desetimi leti napovedovali vreme za tri dni naprej, lahko danes napovedujemo vremenske razmere za štiri dni. V desetletju se je torej zanesljivost izboljšala za en dan. Je pa res, da smo priča pravi poplavi vremenskih informacij, ki so danes dostopne. Te prihajajo iz globalnih modelov, ki imajo preslabo ločljivost, da bi lahko opisali posebnosti lokalnega vremena. Zaradi tega je treba bolj zupati državnim ali regionalnim meteorološkim službam, ki za to območje specifično poganjajo svoje modele.

Bergant med predavanjem FOTO A.V.

S katerimi spremembami se soočamo oz. se bomo soočili v naših krajih v bližnji prihodnosti?

Čakajo nas zagotovo višje temperature, ki bodo poleti v kombinaciji z manjšim številom padavin privedle do pogostejših in dolgotrajnejših suš. Pozimi lahko pričakujemo več padavin, ki jim je treba seveda dodati segrevanje, kar pomeni, da bodo pogoji bolj udobni za razvoj škodljivcev, snega pa bo manj. Pričakujemo lahko tudi več izrednih dogodkov, kot so suše, neurja, plazovi, požari in poplave. To bo kmetijstvu povzročalo veliko škodo, saj bo pridelek manjši, pridelovanje hrane bo dražje, strokovnjaki napovedujejo tudi nižjo kakovost poljskih pridelkov. Lahko pričakujemo tudi težave z vodnimi viri. Manjše število padavin, intenzivnejše izhlapevanje in taljenje ledenikov bo povzročalo težave pri oskrbi s pitno vodo, z namakanjem in s pridobivanjem elektrike. Dvig temperature bo vplival tudi na zdravje ljudi. Zaradi vročinskih valov bomo pričali pogostosti bolezni pljuč, srca in ožilja. Prav zaradi tega so zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov, prehod na obnovljive energetske vire in skrbno ravnanje z vodo izrednega pomena. (av)

DOBERDOB - Zgodovina

Goriška fronta zahtevala življenje dvajsetih občanov

V četrtek bodo predstavili knjigo, ki jo je bitki posvetil Luciano Patat

Na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu bo v četrtek 14. januarja, ob 18. uri predstavitev knjige *La battaglia partigiana di Gorizia. La resistenza dei militari e la Brigata Proletaria (8-30 settembre 1943)*. Poleg avtorja, poznane raziskovalca zgodovine druge svetovne vojne v naših krajih, Luciana Patata bosta na večeru sodelovala še tajnik centra Gasparini iz Gradišča Dario Mattiussi in predsednik sekcije VZPI-ANPI Jože Srebrnič iz Doberdoba Mario Lavrenčič.

Na predstavitvenem večeru v organizaciji krajevne sekcije VZPI-ANPI in sodelovanju centra Gasparini, kulturnega društva Jezero in občine Doberdob bo poudarjena tudi vloga padlih partizanov iz doberdobske občine, ki je v od-

LUCIANO PATAT

BUMBACA

porništvu in NOB največ darovala. Samo na Goriški fronti, o kateri bo govoril v četrtek, je padlo 20 partizanov iz doberdobske občine, 18 moških in dve ženski. Predstavitve knjige bo popestril ansambel NOBEL, pri katerem sodelujejo tudi z glasbenim komentarjem dogodkov Bruno Lasca, Dario Pacor in Claudio Regeni.

SOVODNJE - Družina Pelicon

Po sto letih ohranjajo stike s kraji begunstva

Družina Pelicon in njihovi gostitelji v Novem Mestu

O begunstvu izpred stotih let, ki so ga okusili tisoči prebivalcev iz celotnega Posočja, so se spletle številne zgodbe, ki ponekod imajo svoj odmev še danes. Kot je znano, so naši ljudje preživljali begunsko obdobje v različnih krajih Avstro-Ogrske in Italije. V veliki večini primerov se je s koncem vojne in z velikimi upravno-političnimi spremembami v Evropi prekinil sleherni stik s kraji prisilne nastanitve naših beguncev. Obstajajo pa še primeri, ko se stiki še po stotih letih ohranjajo živi. Ljudi, ki so vse to doživeli na lastni koži, seveda že zdavnaj ni več, spomin na preživete dogodke pa so se prenesli na njihove naslednike, na sinove, vnuke in celo na pravnike. To je tudi primer družine Pelicon iz Sovodenj, ki je pred stoletjem zatočišče našla v vasi Krka, le kak kilometer stran od Novega Mesta na Dolenjskem. Po nekaterih, sicer skopih podatkih je v Novem Mestu in okolici živelo kar nekaj beguncev z Goriškega in so tam našli dobre ljudi, ki so pregnancem nudili vso potrebno pomoč.

Sovodensko begunsko družino Pelicon so sestavljali oče Ivan, mama Terezija in otroci France-Franič, Marička in Zalka. Po ohranjenih pričevanjih se je v prvem letu vojne družina umaknila v Batuje v Vipavski dolini. Šele po avgustu 1916, ko je Italijanom uspelo zavzeti Gorico, Doberdobsko planoto in tudi Sovodnje, je bilo tudi Peliconovim ukazano, da si najdejo zatočišče čem dlje od fronte. Sicer ni znano, ali je sovodenska družina odpotovala na Dolenjsko, ker je tam koga poznala, ali so jo tja napotile oblasti. Ka-

korkoli že, so Peliconovi v okolici Novega Mesta ostali do konca vojne in še kako leto dlje. Tudi po povratku domov, januarja 1920, so Peliconovi ohranili stike z družinama, pri katerih so bivali in delali. To sta bili družini Gorše in Hočevar. Po že nekoliko zamegljenih pričevanjih naj bi delali pri Goršetovih, bivali pa so pri Hočevarjevih v kraju Krka št 5. Predvsem so se ti stiki ohranili in utrdili z družino Hočevar, ki so se iz občasnega pisemskega oglašanja, spremenili v obojestranske obiske. Na to nas je opozoril Edi Pelicon, ki nam je povedal, da je jeseni letos, na pobudo Draga Tomsiča iz Sovodenj, številna odprava naslednikov Peliconov obiskala Novo Mesto in potomce družine Hočevar, ki je pred stoletjem nudila zatočišče sovodenski družini. Obisk je organizirala potomka Hočevarjev, Živa Pečavar skupaj s svojima sestričnima Danilo in Matjano. Edi Pelicon nam je povedal, da so bili v Novem Mestu lepo sprejeti in da so jim gostitelji pokazali vse kraje, ki so povezani z usodo Peliconov.

Edi Pelicon nam je pri klepetu pokazal tudi neke vrste tovorni list z datumom 21.1.1920 in žigom železniške postaje Kandija, ki je danes del Novega Mesta. Na dokumentu, ki je bil kljub že nastali Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovincem, še vedno tiskan v nemščini in francoščini, je na roko v slovenščini zabeleženo, kaj je družina pri povratku iz begunstva odpeljala domov. Domov so peljali voz, kravo, dva prašička in sedem kokoši. Kot končna postaja je navedena železniška postaja Rubije-Sovodnje. (vip)

»Hopman« Avstraliji

PERTH - Avstralija je še drugič v zgodovini osvojila teniški Hopmanov pokal. Na domačem prizorišču v Perthu je rezervna avstralska postava Avstralija Green (zelenka) v večerjšnjem finalu premagala Ukrajino. Daria Gavrilova in Nick Kyrgios sta namreč dobila oba posamična dvoboja, s čimer sta priborila neulovljivo prednost pred dvobojem mešanih dvojic. Avstralija je na tem turnirju, ki sicer velja za neuradno svetovno prvenstvo mešanih parov, še drugič slavila, potem ko je prvo lovoriko osvojila leta 1999.

Premagali Hrvate

KOPER - Rokometaši Slovenije so včeraj z odliko opravili zadnjo pripravljalno tekmo pred odhodom na evropsko prvenstvo in v Kopru Hrvaško premagali z neverjetnih 32:17. V drugem polčasu je Sloveniji pred 3.200 gledalci v Bonifiki z zunanjo vrsto Dean Bombač (na fotografiji), Miha Zarabec in David Miklavčič uspela izjemna predstava tako v napadu (atraktivnih potez ni manjkalo) kot v obrambi in Hrvaška od 38. do 58. minute sploh ni zadela.

SMUČARSKI SKOKI - V Willingenu**Premočan veter**

Slovenija se je morala zadovoljiti s 4. mestom

WILLINGEN - Nemčija je zmagala na ekipni tekmi za svetovni pokal v smučarskih skokih v nemškem Willingenu (538,3 točke). Druga je Norveška (538), tretja Avstrija (506,2), četrta pa Slovenija (487,3), za katero so nastopili Peter Prevc (124 m), Domen Prevc (145,5 m), Robert Kranjec (111 m) in Jurij Tepeš (134 m). Zaradi močnega vetra so izvedli le eno serijo. Tepeš, Peter Prevc, Jernej Damjan in Nejc Dežman so pred letom dni v Willingenu za več kot 25 točk ugnali vso konkurenco. Teden dni pred svetovnim prvenstvom v poletih na avstrijskem Klumu Slovincem med devetimi sodelujočimi reprezentancami tega podviga tokrat ni uspelo ponoviti.

Pred njimi so bili Nemci Andreas Wank, Andreas Wellinger, Richard Freitag in Severin Freund, Norvežani Andreas Stjernen, Daniel Andre Tande, Kenneth Gangnes in Johann Andre For-

fang ter Avstrijci Stefan Kraft, Manuel Poppinger, Manuel Fettner in Michael Hayböck. Po skoku Tepeša 134 m je bila po uvodni izmenjavi skakalcev Slovenija tretja (124,7) za Avstrijo (130,9) in Češko (130,2), vendar sta bili tesno za njo Nemčija (122,4) in Norveška (122,1). Naslednji je bil na vrsti Kranjec, ki je imel težave pri odskoku. Pred tem je zaradi močnega vetra zelo dolgo čakal, potem pa je dobil sunek vetra v smuči in je brez telemarka pristal pri vsega 111 m. Slovenija je padla na šesto mesto (207,1), pred njo so bile Nemčija (150,3), Norveška (249,7), Avstrija (240), Poljska (233,9) in Češka (229,8).

Ko je nastopil Domen Prevc, ki je tudi moral dolgo čakati in so ga umaknili z naleta, tega so znižali za dve mesti, je pristal pri 145,5 m, kar je bila dotlej največja daljava dneva. Slovenija (361,2) je bila četrta, za Norveško (387,5), Nemčijo (385,7) in Avstrijo

Petru Prevcu je znova ponagajal močan veter

(370,1). Za slednjo je Domen Prevc znižal zaostanek iz 33 na vsega 8,2 točke.

Pred nastopom Petra Prevc, zmagovalcem 64. letoletne turneje, je žirija še za dve mesti znižala nalet, med zadnjimi tremi skakalci pa je imel prav Prevc najslabše razmere. Z nemirnimi smučmi med letom je pristal pri 124 m in Slovenija je ostala četrta (487,3). Najboljšo daljavo uvodne serije je dosegel svetovni prvak Severin Freund (149 m), ki je Nemčiji ob »polčasu« zagotovil vodstvo (538,6) pred Norveško (538) in Avstrijo (506,2).

Domen Prevc je bil najboljši v svoji izmenjavi, Tepeš tretji, Peter Prevc pe-

ti, Kranjec pa je ugnal le dva tekmovalca in bil sedmi. Precej drugače je bilo v poskusni seriji, v kateri so Petru Prevcu namerili 135 metrov, Tepešu 134 in Kranjcu 133,5 m, Domnu Prevcu pa le 117 m.

Nadaljevanje tekme skakalci niso dočakali, ker je tekmovalna žirija, v kateri sta bila tudi Slovenca Jelko Gros v vlogi tehničnega delegata in Miran Tepeš, ki je pomočnik direktorja tekmovalnj v skokih, finalno serijo zaradi močnega in spremenljivega vetra odpovedala.

Danes bo v Willingenu še posamična tekma, ki se bo začela ob 15.45.

Terpinov ACH Volley v pokalnem finalu

Odbojkarji ACH Volleyja so prvi finalisti zaključnega turnirja slovenskega pokala v Kamniku. Branilci naslova so v polfinalu s 3:0 (22, 21, 22) premagali Panvito Pomgrad, v finalu pa se bodo danes ob 19. uri merili s Calcitom, ki je s 3:0 premagal Krko. Jernej Terpin (ACH) je dosegel 6 točk. V ženskem pokalu Slovenije je v finalu Nova KBM Branik s 3:0 premagal ljubljanski Calcit.

Italiji še ena priložnost

Italijanska ženska odbojgarska reprezentanca je na tekmi za 3. mesto na kvalifikacijskem turnirju za olimpijske igre v Rio de Janiru premagala Turčijo s 3:2. »Azzurre« imajo tako še možnost, da si izborijo brazilsko vozovnico. Zanj se bodo borile maja na Japonskem. V finalu je Rusija s 3:1 premagala Nizozemsko in si zagotovila mesto na OI.

Đoković ujel Agassija

Srbski teniški igralec Novak Đoković je z zmago v finalu turnirja v Dohi osvojil svoj 60. turnir, s čimer se je na devetem mestu najuspešnejših igralcev vseh časov izenačil z Američanom Andrejem Agassijem. Da bo ujel osmega najboljšega Argentinca Guillerma Villasa, potrebuje še dve zmagi. Na lestvici s 109 zmagami vodi Američan Jimmy Connors, 94 jih ima češki Američan Ivan Lendl, 88 pa Švicar Roger Federer.

KOŠARKA - Liga ABA: Metalac - Krka.

ALPSKO SMUČANJE - Svetovni pokal v avstrijskem Zauchenseeju**Rekorderka Lindsey**

S 36. smukaško zmago izenačila z rekorderko po številu smukaških zmag, Avstrijko Annemarie Moser-Pröll

ALTENMARKT - Američanka Lindsey Vonn je zmagovalka smuka za svetovni pokal alpskih smučark v avstrijskem Zauchenseeju.

Vonnova je slavila s prednostjo sekunde pred Kanadčanko Lariso Yurkiw, tretje mesto je pripadlo Avstrijki Corneli Hütter (+1,66). Edina Slovenka v finalu Ilka Štuhec je tekmo končala na 13. mestu (+3,16), kar je njen drugi izid sezone. Italijanka Francesca Marsaglia se je uvrstila na 10. mesto. Vonnova, ki je vodila že po prvi vožnji sprinterskega smuka, se je s 36. smukaško zmago izenačila z rekorderko po številu smukaških zmag, slovit Avstrijko Annemarie Moser-Pröll. Sicer pa je ameriška šampionka vpisala še 72. zmago v svetovnem pokalu za prepričljivo vodstvo na večni lestvici najuspešnejših alpskih smučark.

Zauchensee gosti žensko karavano svetovnega pokala, potem ko so odpovedali tekmovanje v St. Antonu. Na sporedu ni bil klasičen smuk z eno vožnjo, ampak so devetih v zgodovini pripravili sprinterski smuk na skrajšani progi v dveh vožnjah. Nazadnje so se alpske smučarke v sprinterski različici smuka v dveh vožnjah pomerile februarja 2002 v švedskem Aareju, ko je slavila Avstrijka Renate Götschl. Na tem prizorišču bo danes še superveleslalom. Vodilna v skupnem seštevku svetovnega pokala Lara Gut (658 točk) je odstopila že v prvi vožnji, a je ubranila prednost pred drugouvrščeno Vonnovo (600), ki za Švicarko zaostaja 58 točk. Zato pa je Vonnova ostala vodilna v posebnem smukaškem seštevku s prednostjo 50 točk pred Hütterjevo.

Alpski smučarji bi morali tekmovati v švicarskem Adelbodnu, kjer pa so zaradi slabega vremena odpovedali veleslalom.

Ameriška alpska smučarka Lindsey Vonn

ANSA

Tour de Ski: še vzpon na Cermis

VAL DI FIEMME - Norveški smučarski tekač Martin Johnsrud Sundby (39:55,2) je zmagovalec predzadnje tekme letoletne turneje Tour de Ski. Drugo mesto v klasičnem teku na 15 kilometrov s skupinskim startom je osvojil njegov rojak Niklas Dyrhaug (+7,7), tretji pa je bil Kazahstanec Aleksej Poltoranin (+12,6). V ženski konkurenci je slavila zmago Norvežanka Heidi Weng (29:16,3). Edina Slovenka Lea Einfalt je bila 37. (3:57,9). Danes čaka tekače in tekačice še zaključni, 9-kilometrski vzpon na Alpe Cermis.

Biatlon: Nemka in Avstrijec

RUHPOLDING - Nemka Laura Dahlmeier je zmagovalka ženske nasledovalne tekme za biatlonski svetovni pokal v nemškem Ruhpoldingu. Nemka je v finalu 10-kilometrski dirke za dobrih sedem sekund ugnala Čehinjo Gabrielo Soukalovo in osvojila peto zmago v karieri. Tretje mesto je osvojila »azzurra« Dorothea Wierer z zaostankom 53 sekund. V moški konkurenci je zmagal avstrijski biatlonec Simon Eder. Z enim zgrešenim strelom je na koncu za 4,2 sekunde ugnal vodilnega v skupnem seštevku Francoza Martina Fourcada, ki je mimo poslal dva strela.

NOGOMET - Pred obratom boje v A-ligi**Korak nazaj za Udinese Žvižgi za Fiorentina**

MODENA/FIRENCE - V Modeni je videmski Udinese prepustil celoten izkupiček Carpiju, ki se je tako približal drugim konkurentom v boju za obstanek. Končni izid je bil 2:1. Prvi gol je v Modeni dosegel Lorenzo Pasciuti, ki je tako postavil svojevrstni rekorder: mrežo je zatresel v petih različnih prvenstvih v dresu enega samega kluba (Carpija). Leta 2010 je s klubom iz Emilije Romagne zadel v D-ligi. Nato je v polno zadel v C2-, C1- in B-ligi. Nazadnje letos v A-ligi. Tako je Pasciuti izboljšal dosežek Raffaeleja Rubina, ki je z Novaro zadel v polno v prvenstvih C2-, C1-, B- in A-lige. »Pa nekoč so mi rekli, da sem povprečen,« se je po tekmi izkašljal Pasciuti.

Za pravi »show« je v Firencih poskrbel rimski Lazio, ki je premagal kvotirano Fiorentino. Lazio je v zadnjih šestih sezonah na Franchiju zmagal kar petkrat.

Večerna tekma med Romo in Milanom se je končala neodločeno 1:1. Gostitelji so povedli že v uvodnih minutah, Milan je nato zaslužno izenačil in zaslužil bi tudi nekaj več kot samo točko.

A-LIGA 19. krog

Carpi - Udinese 2:1 (1:0)
Strelci: Pasciuti 26.; Lollo 70., Zapata (U) 72.

Fiorentina - Lazio (0:1)
Strelec: Keita (L) 46.; 92. Milinković-Savić (L), 93. Roncaglia, 96. Felipe Anderson (L)

Roma - Milan 1:1 (1:0)
Strelec: 4. Rüdiger (R); 50. Kučka.

VRSTNI RED: Inter 39, Fiorentina 38, Napoli 38, Juventus 36, Roma 34, Milan 29, Sassuolo 28, Empoli 27, Lazio 27, Atalanta 24, Udinese 24, Chievo 23, Sampdoria 23, Torino 22, Bologna 22, Palermo 18, Genoa 16, Frosinone 15, Carpi 14, Verona 8.

DANES: 12.30 Inter - Sassuolo, 15.00 Atalanta - Genoa, Bologna - Chievo, Frosinone - Napoli, Torino - Empoli, Verona - Palermo, 20.45 Sampdoria - Juventus.

Lorenzo Pasciuti (Carpi)

ANSA

DRŽAVNA C-LIGA GOLD

Drugi Jadranov poraz v štirih dneh

Borut Ban je v Montebelluni dosegel 22 točk

FOTODAMJ@N

Montebelluna – Jadran 77:64 (17:18, 36:27, 59:46)

Jadran: M. Batich 12 (6:8, 0:4, 2:6), Kojanec 11 (-, 1:5, 3:5), Ban 22 (10:12, 6:9, 0:4), Daneu 2 (-, 1:4, 0:2), Rajčič 6 (-, 3:7, 0:4), Kocijančič 6 (-, 3:5, -), Peric (-, -, -), De Petris 5 (1:2, 2:6, 0:1), Malalan nv, Ridolfi (-, -, -). Trener: Andrea Mura. Izgubljene žoge: 23; pridobljene: 7; asistencije: 10; skoki: 36 (29 + 7). SON: 29. PON: M. Batich, Ban, Daneu, De Petris.

Košarkarji Jadrana so v Montebelluni doživeli že drugi poraz v štirih dneh in tako sklenili prvi del prvenstva s serijo neuspehov. Gostje so tokrat nastopili v še bolj okrnjeni postavi, saj je Malalan zaradi poškodbe roke spremljal tekmo le s klopi, ravno tako kot Ridolfi, ki je moral na koncu sicer vstopiti na igrišče, saj sta (sicer ne izvrstna) sodnika kar štirim igralcem dosodila peto osebno napako. Gostujoča peterka je tokrat razočarala predvsem v napadu, ki je na začetku lahko računal izključno na Bana (14 od 27 Jadranovih točk v prvem polčasu), medtem ko sta se v drugem delu srečanja izkazala tudi Batich in Kojanec, preveč pa je bilo izgubljeni žog, kar 23. Začetek tekme pa je bil spodbuden. Potem ko so domači povedli s 6:0, je sledila reakcija gostov, ki so s trojko Kojanca tik pred iztekom prve četrtine tudi prvič povedli. Vodstvo pa je bilo kratkotrajno, saj je Montebelluna v drugi četrtini onespobil Jadranov napad. Gostje so namreč zadeli le 9 točk v 10 minutah, tako da se je prvi polčas zaključil z najvišjo prednostjo domače peterke (36:27). Tudi povratek iz slačilnic ni bil najboljši za goste, saj so domači

takoj poskrbeli za delni izid 6:0. Sicer je do reakcije Jadrana le prišlo, predvsem v zadnji četrtini, ko so se Batich in soigralci približali na štiri točke zaostanka. Pri izidu 68:64 minuto in pol pred koncem srečanja bi se lahko požrtvovalni gostje s trojko Daneua dodatno približali, njegov met pa je zgrešil koš, tako da je bilo srečanja tedaj konec. (av)

DEŽELNA D-LIGA - V tekmi kroga proti drugouvrščeni Goriziani

Sokol »show« v Gorici

Napeta zadnja četrtina: odločilni »ostrostrelci« Sokola - Zelo dober nastop Kontovela

Goriziana – Sokol 72:75 (20:14, 28:24, 48:58)

Sokol: Furlan nv, Visciano (-, -, -), Seno 10 (4:6, 3:8, 0:3), Ferroglija nv, Doljak 6 (-, 0:2, 2:3), Babich 10 (1:1, 0:2, 3:9), Gallochio 25 (4:10, 3:5, 5:7), Pizziga 2 (-, 1:4, 0:1), Hmeljak 10 (3:3, 2:2, 1:3), G. Terčon 2 (-, 1:2, 0:1), Ušaj 10 (4:4, 3:4, 0:1). Trener: Vatovec.

Sokol je kot prava vodilna ekipa v prvenstvu zaslužno premagal drugouvrščeno Goriziano. Gostje so tekmo odlično začeli, saj so po zaslugi dveh trojk in lepe igre v napadu povedli z 2:8. Nato pa se jim je nekaj zataknilo, tako da je Goriziana poskrbel za delni izid 13:2. Sušo je prekinila čudovita akcija dvojice veteranov Hmeljak-Visciano, ki bi jo lahko v videoposnetku neprestano predvajali igralcem mladinskih ekip. Košarkarji Sokola pa so vendarle odražirali v drugi četrtini, ko so Goriziani

DEŽELNA C-LIGA SILVER

Bor Radenska: slab odstotek pri metu

Bor Radenska - UBC 60:67 (9:12, 26:31, 38:43)

Bor Radenska: Bole 6 (2:4, 2:3, 0:4), Basile 5 (3:4, 1:3, 0:2), N. Danev 2 (-, 1:4, 0:3), Crevatin 18 (2:5, 2:4, 4:9), Scocchi 7 (1:2, 3:6, 0:6), Marusič 16 (2:2, 4:12, 2:6), Mozina 4 (2:2, 1:3, -), Doz 2 (-, 1:1, -), Devčič nv, T. Danev nv. Trener: Dan Oberdan. SON: 28; PON: Basile (v 24. min.); Skoki: 40 (28 v obrambi, 12 v napadu).

Bor Radenska je na prvem srečanju v letu 2016 na domačem parketu športne dvorane Bojana Pavletiča ostal prazen rok. Škoda, ker peterka iz Vidma je bila povsem v dometu »plavil«, a je žal sinoči odpovedal napad, kot zgovorno kaže tudi statistika: 15:36 za dve točki in 6:30 za tri točke in celo prvo trojko so borovci zadeli šele, ko je tekla 16. minuta srečanja. V obrambi so igrali kolikor toliko pazljivo in zagrizeno, čeprav je Videm v napadu pobral kar 21 žog, kar pomeni da so gostitelji 21-krat imeli nov protinapad. Crevatin in soigralci (Peter Sosič je bil tokrat odsoten zaradi želodčne gripe) v bistvu niso nikoli imeli vajeti igre v rokah, saj so bili od prve minute dalje primorani stalno zasledovati. Preveč je bilo napak pri metu tudi iz lahkih položajev, kar so seveda takoj izkoristili Videmčani. V končnici so se sicer košarkarji Bora nevarno približali, a žal je bila razlika prevelika, tako da tudi kljub trojkam in hitrim protinapadom v zadnji, neskončni minuti zaradi številnih prekrškov, so morali priznati premoč peterke iz Vidma. (RAS)

Matteo Marusič je zbral 16 točk, toda pri metu za dve točki ni bil najbolj učinkovit (4:12)

FOTODAMJ@N

Domači šport

DANES

Nedelja, 10. januarja 2016

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.00 v Križu: Vesna - Cordenons
PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Valnatisone; 14.30 v Ronkah: Ronchi - Primorec

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Isonzo; 14.30 v Bazovici: Zarja - Isontina; 14.30 v Mošu: Pro Gorizia - Breg; 14.30 v Marianu: Mariano - Mladost

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah: Alabarda - Gaja; 14.30 v Gorici: Audax - Primorje

NAJMLAJŠI - 10.30 v Podgori: Juventina - Isonzo; 10.30 v Koprivnem: Isontina - Sovodnje

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA SILVER - 18.00 v Pordenonu: Pordenone - Breg

UNDER 20 MOŠKI - 16.00 v Gorici, Kulturni dom: dom - Pallacanestro DGM

UNDER 18 MOŠKI - 11.30 v Trstu, Ul. Locchi: Basketrieste - Breg

UNDER 15 MOŠKI ELITE - 15.30 v Codroipu: Codroipese - Bor

UNDER 15 MOŠKI - 11.00 v Muzzani: Basket School Team - Jadran

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televisa - Bibione

MOŠKA D-LIGA - 17.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Altura

UNDER 15 MOŠKI - 16.00 v Štandrežu: Val - Fincantieri

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 17.00 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Zalet Sokol

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča Olympia - Fincantieri; 11.30 v Trstu, Ul. della Valle: Le Volpi - Zalet Dvigala Barich

UNDER 14 ŽENSKO - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Azzurra; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: Oma - Breg; 11.30 na Proseku: Kontovel - Virtus Olympia Volley

ORIENTACIJSKI TEK

9. BREZ MEJA - 10.30 (start) v športnem centru Gaje na Padričah (organizator SZ Gaja)

JUTRI

Ponedeljek, 11. januarja 2016

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 20.30 na Proseku, Rouna: Vesna - S. Andrea; 19.00 v Ronkah: Ronchi - Kras Repen

Obvestila

Košarkarska komisija ZŠDI vabi jutri, v ponedeljek, 11. januarja, ob 19. uri v Večnamenski center pri Brišičkih na slavnostni večer 50 let naše košarke. Program: odprtje Stene slavnih, predstavitev knjige 50 let naše košarke, predstavitev ekip projekta Jadran.

ZAMEJSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO bo v soboto, 16. januarja v gledališču Prešeren v Boljuncu. Začetek ob 15. uri. Predvpisi na: moblak@libero.it.

SO-SPDT organizira 22., 23. in 24. januarja tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Prijave in informacije nudi urad ZŠDI telefon 040/635627.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaj smučanja. Mnogo je novosti. Informacije in vpis na tel. št. 3405814566 (Valentina).

Športel o ženski odbojki na Goriškem

V jutrišnji, ponedeljkovi televizijski oddaji Športel (TV Koper Capodistria ob 18.00) bo govora o ženski odbojki na Goriškem, ki je končno »zaustavilo« osip. Slovenska odbojkarstva društva so združila moči in k mreži jim je uspelo privabiti okrog 120 punc. V kopskem studiu bodo na vprašanja voditelja oddaje Igorja Malalana odgovarjale trenerka Paola Uršič, predsednica društva Marvica Tjaša Corva in predsednik Soče Igor Tomšič. Sledili bodo prispevki s pokalne tekme Vesne v Manzanu, hokejske tekme Poleta, odbojkaric Zaleta ter tekme Brez meja v orientacijskem teku, ki ga organizira SZ Gaja. Tudi tokrat je Športelova sodelavka Valentina Oblak pripravila rubriko v 60-tih sekundah.

Skupaj zmoremo: SŠZ in Vili Prinčič o košarki

Radijska oddaja Skupaj zmoremo (jutri ob 9.00 po valovih Radia Trst A) bo razdeljena na dva dela. V prvi polovici se bo voditelj oddaje Ivan Peterlin pogovarjal s predsednikom koroške Slovenske športne zveze Marjanom Velikim. V drugem delu pa bo gost v studiu Vili Prinčič, ki se bo ob 50 letnici ustanovitve košarkarskega gibanja pri nas spominjal začetkov.

Naš športnik 2015 drevi po TV Rai 3 bis

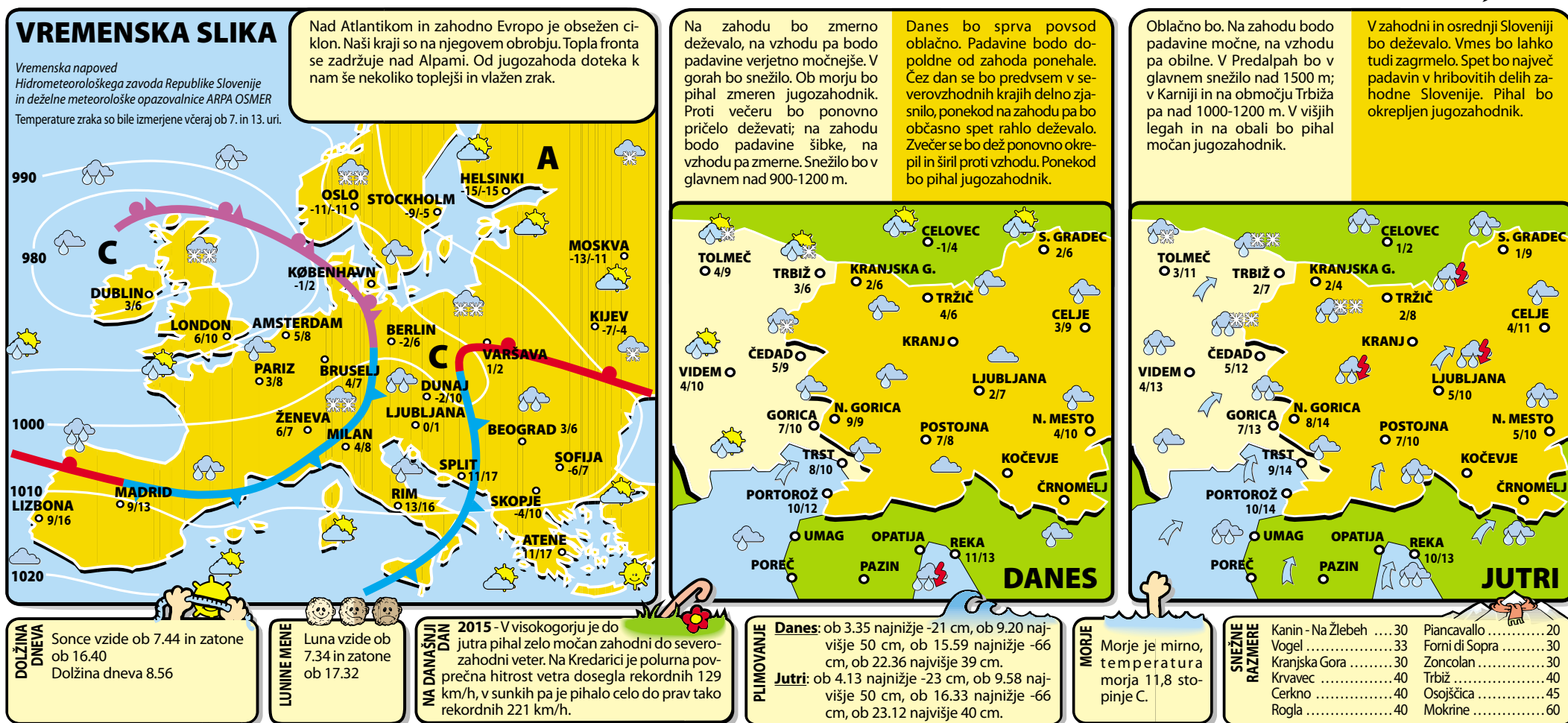
Če ste morda zamudili podelitev priznanj Naš športnik 2015, ki je bil med prazniki (29. decembra) v Izoli, si lahko reportažo s prireditve pogledate drevi ob 20.50 na televizijskem kanalu Rai 3 bis. 25-minutno oddajo so pripravili novinarji TV Koper Capodistria. Ponovitev reportaže bo v četrtek ob enaki uri. V ženski konkurenci je prvo mesto pripadlo telovadki Tei Ugrin, v moški pa je bil goriški odbojkar Loris Mania četrti. Odbojkarji goriške združene ekipe Olympie so se uvrstili na 5. mesto.

primorski_sport

primorski_sport

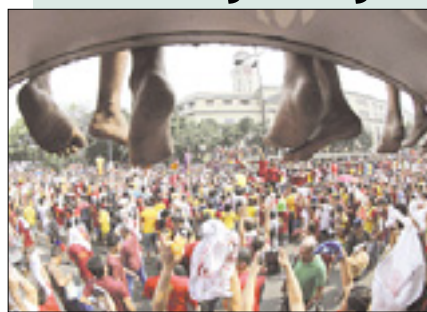

Ugrabil bi Obamovega psa

WASHINGTON - Ameriška policija je aretirala moškega, ki je načrtoval ugrabitev enega od psov ameriškega predsednika Baracka Obame. Washingtonska policija je v avtomobilu Scotta Stockerta našla dve puški in mačeto. Američan, ki so ga zaenkrat obtožili kršenja zakona o orožju, je med aretacijo med drugim dejal, da je nameraval kandidirati za predsednika ZDA ter da je sin nekdanjega ameriškega predsednika Johna F. Kennedyja in igralke Marilyn Monroe.

Družina ameriškega predsednika je prvega psa, ki so ga poimenovali Bo, dobila leta 2009, štiri leta kasneje pa se mu je pridružila še mlajša »sestrica« Sunny. Koga od njiju je nameraval Stockert ugrabiti, ni jasno.

1,5 milijona ljudi za črnega Jezusa

MANILA - Na največji verski procesiji na Filipinih, ki se je udeležuje več kot 1,5 milijona kristjanov, vsako leto častijo več sto let star kip črnega Jezusa. Zaradi različnih poškodb in omedlevice so morali zdravniki sicer doslej oskrbeti skoraj 400 ljudi, en človek pa je umrl. Čaščenje kipa, ki ga imenujejo črni Nazarečan, je eden večjih verskih dogodkov na Filipinih, kjer je več kot 80 odstotkov prebivalcev katoličanov. Kip naj bi leta 1606 iz Mehike prinesli španski misijonarji. Procesija traja več kot 20 ur, nekateri verniki pa nato ostanejo še čez noč ter poljubljajo kip črnega Jezusa in ga brišejo z robčki.

SYDNEY - Britanka na 70 let starem letalu v treh mesecih z Otoka v Avstralijo

»Potrebujem pijačo!«

Letalo boeing Stearman Spirit of Artemis iz leta 1942

ANSA

SYDNEY - Britanska pilotka Tracey Curtis-Taylor, ki se je z letalom iz leta 1942 pred približno tremi meseci odpravila na pot od Otoka do Avstralije, je premagala skoraj 21.000 kilometrov in je včeraj pristala v avstralskem Sydneyju. Letela je z letalom, ki ni le staro več kot 70 let, ampak ima odprto pilotsko kabino.

»Potrebujem pijačo,« se je takoj po pristanku pošalila pilotka, ki je sicer ponovila podvig rojakinje, letalske pionirke Amy Johnson iz leta 1930. S tem se je želela pokloniti vsem svojim predhodnicam.

Polet z letalom z odprto kabino je dal 53-letni Curtis-Taylorjevi »vpogled v to, kaj je na poti prestala Johnsonova«. »Leteti z nečim takšnim, tako nizko, in preleteti pol sveta, medtem pa si ogledovati izjemno pokrajino in rastlinje (...) to je najboljši razgled na svetu (...) To je najboljša dogodivščina na svetu,« je povedala.

Med poletom, med katerim jo je pogosto oviralo slabo vreme, se je med drugim ustavila na Dunaju, v Istanbulu in na Indoneziji. (sta)

Tracey Curtis-Taylor je svoj podvig posvetila legendarni Amy Johnson in njenemu poletu v Avstralijo iz leta 1942

ANSA

BRUSELJ - Prevzemi

Znamka Peroni v japonskih rokah

RIM - Pivo znamke Peroni (na trgu od leta 1846) je že od leta 2003 last tujeka velikana SabMiller, a je za mnoge ljudi še vedno simbol italijanske industrije. Zdaj ji grozi, da pade v japonske roke. Zaradi verjetnega prevzema SabMillerja od strani družbe Ab Inbev, in zato, da ta združitev ne bi naletela na nasprotovanje Evropske unije, ki ne dovoljuje monopolnih položajev v industriji, načrtuje Ab Inbev prodajo znamke Peroni in nizozemske Grolsch. Zanj so Japonci pripravljeni odšteti 3,12 milijarde evrov.